ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

«Σπουδάζοντες τηρεῖν τήν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ Συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. δ΄, 3)

ΕΤΟΣ 48ο – ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2014 – ΤΕΥΧΟΣ 486

πεινα και

Πέρασε μεγάλη δυσκολία ὁ λαός μας μέ τή Γερμανική κατοχή (1941-1944). Ἡ πεῖνα ἐξαπλώθηκε παντοῦ. Πέθαιναν ἄνθρωποι καί ἰδιαίτερα μικρά παιδιά. Δέν κάμφθηκε ὅμως τό ἠθικό του. Ὑπῆρχε μιά βαθειά ἐλπίδα ὅτι σύντομα θά ἔλθη ἡ ἐλευθερία. Ὑπέμεινε τίς δυσκολίες, ἀντιμετώπιζε ἀκόμα καί τό θάνατο μέ καρτερία καί μέ γενναῖο φρόνημα. Δέν λύγισε, δέν ἀπογοητεύτηκε. Γι' αὐτό καί δέν σημειώθηκαν περιστατικά αὐτοκτονιῶν. Γιατί εἶχε πνευματικές ἀντιστάσεις. Βαθειά πίστη στό Θεό καί ἀρκετά μεγάλη ἀλληλοβοήθεια. Ὅλοι γιά τόν κάθε ἕνα καί ὁ ἕνας μαζί μέ ὅλους. Προσπαθοῦσαν νά μοιραστοῦν τά πάντα. Τό φαγητό, τόν πόνο, τήν σκλαβιά, μέ ἐλπίδα καί ἐμπιστοσύνη στό Θεό.

Περνᾶμε καί σήμερα κατάσταση φτώχειας καί ἀνέχειας. Ἡ πείνα κτυπᾶ τήν πόρτα πολλῶν. Φαίνεται ἀφόρητη. Προσβάλλεται ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου. Μέχρι χθές τά εἶχε ὅλα, ζοῦσε ἄνετα. Τώρα αἰσθάνεται ὅτι τά ἔχασε ὅλα. Σπίτια, καταστήματα, ἐπιχειρήσεις, τά πάντα βρίσκονται στόν ἀέρα. Καί ἀπελπίζεται, αἰσθάνεται μόνος. Γι' αὐτό καί πολλοί φθάνουν στήν αὐτοκτονία. Χιλιάδες τά περιστατικά. Κάθε μέρα προστίθενται καί ἄλλα. Ἡ αὐτοκτονία ἔγινε καθημερινό φάντασμα, ἐφιάλτης.

Η πεῖνα

Ὑπάρχει ὄντως μεγάλη πείνα. Ὑποφέρουν πολλοί συνάνθρωποί μας. Ὄχι μόνο ἐδῶ, σέ ὅλο τόν κόσμο. Ὑπάρχει ὅμως, καί ἡ πνευματική πείνα. Δυστυχῶς σήμερα ἀπομακρυνθήκαμε ἀπό τό Θεό. Ἡ πίστη θεωρεῖται ἀναχρονιστικό γεγονός καί ξεπερασμένο. Ἡ ἀθεΐα προσόν, ἡ ἠθική βλακεία, ἡ ἀσυδοσία ἐξυπνάδα. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται νούμερο, ἕνας ἀριθμός καί ὄχι πρόσωπο, πού κοινωνεῖ μέ τόν Θεό καί τόν συνάνθρωπό του, μέ τό περιβάλλον του, ὡς μέλος ὀργανικό τῆς ὅλης δημιουργίας. Καί γι᾽ αὐτό ἐπτωχεύσαμε. Καί ἡ πνευματική πείνα κάνει τήν ὑλική πείνα ἀβάστακτη, ἐξουθενωτική.

Ἄν θελήσουμε νά ἐπιστρέψουμε στό Θεό ἄν μποροῦμε νά τόν ἀναζητήσουμε καί νά τόν ἐμπιστευθοῦμε. Ἐκεῖνος μᾶς περιμένει νά μᾶς πλουτίσει μέ τήν ἀγάπη Του καί τό ἄπειρο ἔλεός Του. Μπορεῖ νά ἀλλάξει ἡ ζωή μας. *«Ζητεῖτε δέ πρῶτον τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καί τήν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καί ταῦτα πάντα (τά ὑλικά πράγματα) προστεθήσεται ὑμῖν... οἶδε γάρ ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἁπάντων»* (Ματθ. 6, 32,33). Ἡ βεβαιότητα τῆς ἀγάπης Του γεμίζει τήν καρδιά μας μέ ἐλπίδα καί μᾶς δυναμώνει νά προχωροῦμε καθημερινά παρά τίς δυσκολίες.

Ἡ θαυματουργὴ εἰκόνα
τῆς Παναγίας τῆς Ὑπαπαντῆς
Καλαμάτας

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Τοῦ Θεολόγου ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΚΙΑΔΑ

Ὁ ἄνθρωπος, ὡς γνωστό, πλάστηκε «*κατ' εἰκόνα Θεοῦ*», καλούμενος νά γίνει καί «*καθ' ὁμοίωσιν*» Αὐτοῦ. Ὁ ἀληθινός Θεός ὅμως, κατ' εἰκόνα τοῦ ὁποίου πλάστηκε ὁ ἄνθρωπος, δέν εἶναι μονάδα κλεισμένη στόν ἑαυτό της, ἀλλά κοινωνία τριῶν προσώπων: τοῦ Πατρός, τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γι' αὐτό καί ὁ ἄνθρωπος, ὡς εἰκόνα Θεοῦ, καλεῖται νά μή ζεῖ ἐγωιστικά γιά τόν ἑαυτό του ὡς ἄτομο, ἀλλά ὡς πρόσωπο τό ὁποῖο δέν νοεῖται παρά μόνο «*ἐν Θεῷ*».

Πορεία ἀπό τό ἄτομο στό πρόσωπο

Ὁ ἀληθινός Θεός, ὁ Πατήρ, ὡς πηγή τῆς θεότητος, γεννᾶ ἀχρόνως τόν Υἱό, στόν ὁποῖο μεταδίδει πᾶν ὅ,τι εἶναι καί ἔχει. Ἡ ἐκ τοῦ πατρός Γέννηση τοῦ Υἱοῦ συνοδεύεται ἀπό τήν ἐκπόρευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, στό πρόσωπο τοῦ ὁποίου ἡ σχέση καί ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ βρίσκουν τήν πλήρη ἔκφραση, τελείωση καί φανέρωσή τους. Καθώς λοιπόν ὁ Θεός δέν ἀποτελεῖ «μονάδα», ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νά τείνει καί νά πορεύεται ἀπό τό ἄτομο στό πρόσωπο. Γι' αὐτό ὁ ἄνθρωπος ἔχει τήν νοσταλγία νά γίνει «πρόσωπο» καί τήν πραγματοποιεῖ στήν «κοινωνία» του μέ τόν τρισυπόστατο Θεό. Τή νοσταλγία του αὐτή τήν πραγματοποιεῖ ὁ ἄνθρωπος μέ τό νά δίνει «*πᾶν ὅ,τι ἔχει καί ὅ,τι εἶναι*» λέγει ὁ πατερικός λόγος, πρός τόν Θεό καί τούς συνανθρώπους του. Αὐτό ἐνεργοποιεῖται μέ τήν κάθετη ἀγάπη πρός τόν Θεό καί τήν ὁριζόντια ἀγάπη πρός τούς ἄλλους. Τότε ἐκπληρώνει τόν προορισμό του καί πορεύεται μέ ἀσφάλεια ἀπό τό «κατ' εἰκόνα» στό «καθ' ὁμοίωσιν».

Ἐκτροπή καί ἀλλοίωση τοῦ «κατ' εἰκόνα»

Συνέπεια τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου στήν ἁμαρτία ὑπῆρξε ἡ ἐκτροπή ἀπό τήν ἀνάδειξή του σέ πρόσωπο καί ἡ κατάληξή του σέ ἄτομο, πού θέλει νά ζεῖ ἀπό κοινοῦ μετά τῶν ἄλλων ἀτόμων, ὡς ἕνα ἁπλό βιολογικό ὄν, πού ἀρκεῖται νά ἐπιδίδεται στήν ἐγωιστική ἀπόλαυση τῶν θείων δωρεῶν ἤ ἔστω στήν ἀναζήτηση μιᾶς ἀτομικῆς «τελειότητος».

Οἱ Καππαδόκες Πατέρες προχωροῦν ἀκόμη πιό πέρα ἀπό τήν ἔννοια τοῦ προσώπου, στήν ἔννοια τῆς ὑπόστασης, ὡς ἀπόδειξης τοῦ προσώπου. Ὁρίζουν πώς κάθε πρόσωπο ἀποτελεῖ «*τήν ψυχολογική ὄψη ἑνός ὄντος στραμμένου στόν ἐσωτερικό κόσμο*», τείνοντας νά γίνει ὑπόσταση. Σ' αὐτό ὅμως τόν στόχο φτάνουν μόνο λίγοι, σύμφωνα μέ τόν εὐαγγελικό λόγο: «*πολλοί γάρ εἰσί κλητοί, ὀλίγοι δέ ἐκλεκτοί*» (Ματθ. 20, 16). Ἡ ὑπόσταση ἀποδέχεται αὐτό τό προχωρημένο σημεῖο, γιατί σύμφωνα μέ τόν ἅγ. Μάξιμο τόν ὁμολογητή «*ὁ Θεός ἀπόθεσε στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου τόν πόθο Του*». Ἀποδεχόμενος ὁ ἄνθρωπος τόν θεῖο πόθο, μοιάζει *σάν κύπελλο ἕτοιμο νά δεχθεῖ τήν Θ. Χάρη*. Ἔτσι γίνεται θεός κτιστός, Θεός κατά χάριν ἐκπληρώνοντας τόν προορισμό του. Ἡ θεανθρωπότητα στό βαθμό πού γίνεται ἐνεργή, πραγματοποιεῖ τήν ἀνάδειξη τοῦ προσώπου σέ ὑπόσταση. Τότε ἐφαρμόζεται ὁ λόγος τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὅτι «*πρός αὐτόν ἐλευσόμεθα καί μονήν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν*» (Ἰω. 14, 23).

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΝΟΣ

Γνώσεσθε τήν ἀλήθειαν καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς
(Ἰω. η΄, 22)

Γιά τόν πόνο ἔχουν γράψει πολλοί ποιητές. Ἐκεῖνος ὅμως πού μᾶς ἔδωσε ὅλον τόν συγκλονισμό εἶναι ὁ ποιητής Γ. Βερίτης. Ἴσως γιατί ἔζησε αὐτόν τόν πόνο σέ ὅλη τήν ἔκτασή του.

Στό ποίημά του «Κι ἄν ὑψώσω τήν κραυγή...» γράφει: «*Κι' ἄν ὑψώσω τήν κραυγή/ καί φωνάξω ἀπελπισμένα,/ ποιός θ' ἀκούσῃ;/ Τῆς ἀπόγνωσης ἡ ἐπίκληση ὡς θά βγῆ/ σ' ἕναν τοῖχο θά προσκρούσῃ! / Σ' ἕναν τοῖχο!... // Καί στήν ἄπονη σκληράδα του ὡς χτυπήσῃ, / πάλι, πίσω στήν ψυχή μου θά γυρίσῃ./ Καί θ' ἀκούσω μεσ' στά βάθη μου τόν ἦχο./ Ἕναν ἦχο ν' ἀντηχῆ σά σέ κουφάλα/ γέρου βράχου, σ' ὁλοσκότεινη σπηλιά, / καί νά λέῃ πώς μένουν κι' ἄλλα, μένουν κι' ἄλλα // πιό μεγάλα, πιό σκληρά κι' ἀπ' τά παλιά, νά ὑποφέρω. / Καί νά λέῃ πώς πρέπει, ἀλί μου! νά τό ξέρω,/ πώς δέν ἔχω νά προσμένω πιά βοήθεια, / κι' ἄς μοῦ τρῶνε πόνοι ἀβάσταχτοι τά στήθια. // Πώς δέν ἔχω νά προσμένω κάποιο χέρι,/ ν' ἁπλωθῆ καί πρός ἐμένα ἀδελφικά./ καί τό βάλσαμο τόν πόνο πού νικᾶ,/ νά μοῦ φέρῃ...*».

Κάποιοι εἶπαν πώς ἦταν λάθος νά δημοσιευτοῦν αὐτοί οἱ στίχοι, γιατί ἦταν γραμμένοι στό κρεβάτι τοῦ πόνου. Ὅπως εἶναι γνωστό, ὁ ποιητής εἶχε ὑποφέρει καί εἶχε ταλαιπωρηθεῖ ἀφάντα-στα ἀπό τήν ἀρρώστεια του.

Δέν νομίζω πώς πρέπει νά κρύβεται ἤ νά ἀλλοιώνεται ἡ ἀλήθεια. Μόνο ἡ ἀλαζονεία τῆς ἀρετῆς ἀποδέχεται τέτοιες ἀλλοιώσεις. Ὅμως ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ καί γενικά τῆς Καινῆς Διαθήκης, πουθενά δέν κρύβει ἤ ἀλλοιώνει τήν ἀλήθεια. Ἄς θυμηθοῦμε τήν κραυγή τοῦ Ἰησοῦ ἐπάνω στόν σταυρό: «ἠλί, ἠλί, λαμά σαβαχθανί. Θεέ μου, Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες;» (Ματθ. κζ, 46).

Ἄλλωστε ὁ ποιητής γράφει σέ στίχους του: «*Σάν ἔρθῃ ὁ πόνος νά σέ βρῆ/ νά τόν δεχθῆς παλικαρίσια./ Στάσου λεβέντης σάν τή δρῦ/ τή λαμπαδόκορμη, τήν ἴσια./ Δῶρο δικό σου ἐναι κι ὁ πόνος / δῶρο δικό σου ἀπ' τά ἀκριβά.// Καί φτάνω νά σ' εὐγνωμονῶ/ γι' αὐτές τίς ὧρες πού πονῶ*».

Ὁ πόνος εἶναι πάντα δημιουργικός ὅταν ὁδηγεῖ σέ ἐσωτερικές ὁράσεις καί ὄχι σέ ἀπελπισία καί κραυγές θανάτου.

Κι' ὁ ποιητής στάθηκε ὄρθιος μπροστά στόν πόνο, ὅπως γράφει ὁ ἴδιος.

ΝΙΚΟΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Τό παράδειγμα τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου

Ὁ Θεοφόρος μέγας πατήρ τῆς Ἐκκλησίας ὁ Ἱ. Χρυσόστομος στόχευσε στήν ὑψηλή κορυφή τῆς ἀγάπης. Βίωσε αὐτό τό ἰδανικό. Τό ἀκτινοβόλο παράδειγμα τῆς φιλάνθρωπης καρδιᾶς του πρός τόν συνάνθρωπο ἑλκύει, διδάσκει καί ἐμπνέει.

Πράγματι, ὁ Ἱεράρχης Χρυσόστομος δέν κήρυττε μόνο τήν ἀγάπη ἀλλά καί τήν ἐφήρμοζε στό βίο του. Ὑπῆρξε ἀκούραστος διάκονος τῆς ἀγάπης καί στήν Ἀντιόχεια καί στήν Κωνσταντινούπολη. Ἀγωνίστηκε γιά τήν ἀγάπη, τήν φιλανθρωπία, τήν ἐλεημοσύνη μέ τόν λόγο του ἀλλά καί μέ τά ἔργα του. Αὐτός πού ζητοῦσε ἀπό τούς ἄλλους θυσίες γιά τούς πτωχούς καί ἀδυνάτους, εἶχεν ὑποβληθεῖ ὁ ἴδιος στίς θυσίες αὐτές. Ὁ Ἱ. Χρυσόστομος εἶχε τό σκεπτικόν ὅτι ἔργον τοῦ ἐπισκόπου εἶναι νά μεριμνᾶ *«διά τήν διατροφήν τῶν πενήτων, διά τήν προστασίοαν τῶν ἀδικουμένων, διά τήν ἐπιμέλειαν τῶν ξένων, διά τήν πρόνοιαν τῶν ὀρφανῶν, διά τήν ὑπεράσπισιν τῶν χωρῶν, διά τήν ἐπαγρύπνησιν τῶν παρθένων, διά τήν ἀνακούφισιν τῶν φυλακισμένων, διά τήν συμπαράστασιν εἰς τούς λεπρούς κατά τό σῶμα»*. Γιά ὅλους καί γιά ὅλα φρόντιζε καθημερινῶς, μέ διάκριση καί θυσιαστικό πνεῦμα.

Στήν Ἀντιόχεια ὡς πρεσβύτερος συντηροῦσε στή δύσκολη ἐποχή τῶν βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν, τῶν λιμῶν καί τῶν σεισμῶν, τρεῖς χιλιάδες χῶρες καί ὀρφανά. Στήν Κωνσταντινούπολη διέτρεφε καθημερινά ἑπτά χιλιάδες πτωχούς ἔχοντας ἱδρύσει γι' αὐτό τό σκοπό ἑπτά «ξενοδοχεῖα». Μία θαυμάσια εἰκόνα τῆς δράσεώς τους μᾶς δίνει ὁ ἱστορικός Ἐπίσκοπος Κύρου Θεοδώρητος: *« Ὁ ἕνας τόν ἱκετεύει γιά νά τόν βοηθήσει· ἄλλος πού δικάζεται τόν προσκαλεῖ γιά μάρτυρα· ἄλλος πού πεινάει τοῦ ζητάει τροφή καί ὁ γυμνός ροῦχα, ἄλλος τά ἴδια του τά ἐνδύματα· κάποιος ἄλλος πού πενθεῖ τοῦ ζητεῖ παρηγοριά· ἄλλος τόν παρακαλεῖ νά τόν βγάλει ἀπό τήν φυλακή· ἄλλος τόν τραβάει νά ἐπισκεφθεῖ ἀσθενή· ξένος ζητεῖ καταφύγιο· ἄλλος θρηνεῖ γιά τά χρέη του· ἄλλος τόν προσκαλεῖ νά συμβιβάσει οἰκογενειακές διαφορές... ὁ ἐπίσκοπος φροντίζει γιά ὅλους»*.

Ἀφοῦ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος διέθεσε τά ἰδικά του εἰσοδήματα καί τήν περιουσία του, γιά τούς πτωχούς στράφηκε πρός τούς πλούσιους καί τούς εἶπε: *«Ἐκεῖνος πού ἔχει πολλά, ἄς πωλήσει ἀγρούς, ἄς πωλήσει οἰκίας καί σκεύη χρυσά καί ἀργυρά καί ἄς δώσει εἰς τούς ἔχοντας ἀνάγκην· ἄς δώσει τά ἀπαραίτητα εἰς τούς πεινασμένους, ἄς θεραπεύσει τούς ἀσθενεῖς, ἄς βοηθήσει ἐκείνους πού εὑρίσκονται εἰς μίαν ἀνάγκην, ἄς βγάλει ἀπό τήν φυλακήν τούς κρατουμένους ἀπό τά χρέη, ἄς ἐλευθερώσει τούς ἐργαζομένους εἰς τά μεταλλεῖα, τούς δεμένους, τούς αἰχμαλώτους»*.

Ἀκόμη καί ὅταν στήν μακρινή ἐξορία ἄν καί ὑπέφερε σωματικῶς, σκεπτόταν αὐτός ὡς ἄλλος καλός ποιμήν τό λογικό του ποίμνιο. Γράφει χαρακτηριστικά ὁ Ἀντιοχείας Μαρτύριος: *«Ὅταν ἔμενε στήν ἐξορία ἐξαγόρασε μύριες ψυχές ἀπό τά βαρβαρικά χέρια μέ τά ὀλίγα καί πενιχρά χρήματα πού εἶχε καί ἄλλους πού ὑπέφεραν ἀπό πείνα τούς διέτρεφε μέ ἀλεύρια τῆς ἁγίας ἐκείνης συνεργάτιδάς του, τῆς Ὀλυμπιάδος»*. Ἐφευρετική ἦταν ἡ ἀγάπη του ὅταν καθιέρωσε τό *«κιβώτιον πενήτων»* καί προέτεινε ὅπως κάθε χριστιανός τοποθετήσει στόν τόπο ὅπου προσευχόταν τό κιβώτιο αὐτό, ὅπου θά ἀπέθετε τόν ὀβολόν του γιά τούς πτωχούς. Θέσπισε δηλαδή μίαν *«κατ' οἶκον λογίαν»*.

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος, πού γινόταν δυό φορές Χρυσόστομος, ὅταν κήρυττε γιά τήν ἀγάπη, ἐπεσφράγισε, πράγματι τήν ζωή του μέ τήν μεγάλη αὐτή ἀρετή τῆς ἀγάπης.

Ἄραγε τό παράδειγμά του θά μιλήσει καί σέ μᾶς σήμερα;

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΕΚΟΥΝΔΟΣ

«Θρησκευτικός Τουρισμός»

Ἀπό τήν ἐποχή ἀκόμη τοῦ Γ. Τετραδάκου (Γυμνάσιο Ἀρρένων Καλαμάτας - Ὑπαπαντή) μοῦ ἔχει μείνει ριζωμένο «Ἄκουσε τόν ἄλλο... Κάνε ὑπομονή». Μπορεῖ ὁ φίλος μου ὁ Ἀνδρέας νά εἶναι λίγο ἐπίμονος, ποτέ ὅμως δέν λέει περιττά πράγματα.

– Λοιπόν, πού λές, ἄρχισε νά μοῦ ἀφηγεῖται, αὐτό πού μέ ἀπασχολεῖ μπορεῖ νά ἔχει, δηλαδή προσωπικό χαρακτῆρα. Ἀναφέρομαι στόν λεγόμενο «θρησκευτικό τουρισμό». Γνωρίζω βέβαια πώς τίς μέρες μας γίνεται πολύς λόγος, ἐκτενεῖς διαφημίσεις, πιάνει πολλές περιοχές τῆς ζωῆς μας, ἔχει διαφόρους στόχους καί γι' αὐτό συχνά τίθεται μέ δισταγμό καί ἔλεγχο τό πνεῦμα αὐτῶν πού τίς κάνουν καί σέ ποιούς ἀπευθύνονται. Πρέπει νά λάβω ὑπόψη μου ὅτι ὁ τουρισμός ἔχει πολλές καί μάλιστα ἀξιόλογες περιοχές. Γι' αὐτό θέλω καί πρέπει νά γίνω σαφέστερος. Καταλαβαίνω πώς ἀκόμη εἶμαι πολύ ἐπηρεασμένος ἀπό μιά ἄσχημη ἐμπειρία μου, ντράπηκα δηλαδή, ὅπως τουλάχιστον τήν ἔζησα τότε.

... Ξεκινώντας ἀπ' τό Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης πέντε φοιτητές ἐπισκεφθήκαμε τό Ἅγιον Ὄρος. Φθάσαμε στό λιμανάκι τῆς Δάφνης καί ἀπ' ἐκεῖ πεζοπορώντας δύο ὧρες δρόμο βρεθήκαμε στό Μοναστήρι πού εἴχαμε προγραμματίσει. Ὁδηγηθήκαμε στό Ἀρχονταρίκι γιά τά πρῶτα μοναστηρίσια κεράσματα καί νά πάρουμε τίς πρῶτες ἀνάσες. Ἦταν καλοκαίρι. Ἐκεῖ, ὁ Ἀρχοντάρης, ἕνας εὐχάριστος, καλοσυνάτος μοναχός, πενηντάρης πάνω-κάτω, μᾶς καλωσόρισε καί ἔδειξε νά χάρηκε γιά τήν ἐπίσκεψή μας καί ἄρχισε νά ἑτοιμάζει τά κεράσματα. Μᾶς ἐρώτησε:

– Πῶς ἤρθατε;

Ἴσως νά ἐννοοῦσε, πῶς ἤρθαμε ἀπ' τό λιμανάκι τοῦ Ὄρους, ὡς ἐδῶ δυό ὧρες δρόμο, ἄν ἤρθαμε μέ κάποιο μέσο ἤ μέ τά πόδια κάνοντας θυσία γιά τήν ἐπίσκεψη. Καλοκαίρι καιρός καί ζέστη. Ὁ βιαστικός τῆς παρέας βιάστηκε νά ἀπαντήσει.

– Γιά τουρισμό ἤρθαμε!

Τό πρόσωπο τοῦ Ἀρχοντάρη ἄλλαξε, σκυθρώπιασε, σχεδόν κιτρίνισε!

– Ἄ, ἔτσι, ἔκανε... Δέν εἶπε τίποτα ἄλλο, γιά λίγα δευτερόλεπτα σκεφτόταν. Κινήθηκε ὅμως ἄνετα κι' ἔφερε πρῶτα λουκούμι καί ρακή κι' ὕστερα καφέ. Αὐτό τό σκυθρωπιασμένο πρόσωπο τοῦ Ἀρχοντάρη μέ ἀκολουθεῖ. Μιλήσαμε φυσικά στό φίλο μας γιά τό βιαστικό του λόγο. Εἴδαμε πώς τό κατάλαβε. Κατόπιν ἑορτῆς βέβαια...

Ὅταν ἀκούω τοῦτο τόν καιρό διαφημίσεις τοῦ Ὑπουργείου Τουρισμοῦ καί τῶν Τουριστικῶν γραφείων - Ἑταιρειῶν κάτι μ' ἀνα-

στατώνει. Μερικές βέβαια κάνουν λόγο, ἀπό παραδρομή νομίζω, γιά «Ἐκκλησιαστικό Τουρισμό». Τίς πιό πολλές φορές βέβαια γίνεται λόγος γιά «Θρησκευτικό Τουρισμό». Ἄν ἀναφέρονται σέ ξένους, κάπως ἀλλάζει τό θέμα. Ὅμως Ἕλληνες πρός Ἕλληνες, Ὀρθόδοξοι πρός Ὀρθόδοξους, αὐτό μέ προβληματίζει. Ἀπό παλιά τό ξέρω, ἀλλά ὁ Γέροντας Θεόκλητος μοῦ τόνισε γιά νά ἐμπεδώσει τή γνώση πώς οἱ Ἐκκλησίες καί οἱ Μοναστηριακοί χῶροι ἰδιαίτερα εἶναι κυρίως καί πρωτίστως τόποι προσευχῆς!

Κι ὁ Γέροντας Κυπριανός τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου στήν Κορώνη, ὅταν τόν ἐπισκεπτόμασταν πρῶτα μᾶς πήγαινε νά προσκυνήσουμε στό «Καθολικό» νά προσευχηθοῦμε κι ὕστερα, πηγαίναμε στ' Ἀρχονταρίκι!...

Βέβαια, γνωρίζω κι ἔχω ζήσει κι ἄλλα εἴδη «τουρισμοῦ» γιά οἰκονομικούς λόγους, γιά πολιτισμικούς, γιά ψυχαγωγικούς, γιά μορφωτικούς, ἀνάλογα μέ τίς ἐπιθυμίες καί τούς στόχους τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Τουρισμός, ἡ «περιήγηση» πές καλλίτερα, εἶχε μερικήν ἀνάπτυξη καί στήν ἀρχαία Ἑλλάδα, ὅπου ὁ Ἕλληνας τότε δέν ταξίδευε μόνο «δι' ἐμπορίαν», ἀλλά καί «θεωρίης ἕνεκεν». Ὅλα αὐτά τά εἴδη εἶναι γνωστά. Ὅμως αὐτό τό τελευταῖο εἶδος τοῦ Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ, ὅπως περιγράφεται ἔντονα μέ προβληματίζει. Νομίζω πώς ἔχουμε νά κάνουμε μέ μιάν ἀλλοίωση τοῦ ψυχισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καί μιά κυριαρχία τοῦ «κοσμικοῦ φρονήματος», ὅπως αὐτό περιχαρακώνεται στήν Καινή Διαθήκη.

Δυστυχῶς, πολλοί ἀπό ἐμᾶς πού πᾶμε στίς ἐκκλησίες καί στά Μοναστήρια πᾶμε σχεδόν ἀποκλειστικά ὡς τουρίστες μέ μιά φευγαλέα, ἐπιπόλαιη περιήγηση. Δέν πᾶμε γιά νά προσκυνήσουμε ἀλλά ἀπό περιέργεια, νά δοῦμε καί νά διηγηθοῦμε «τά ὡραῖα» πού εἴδαμε. τέτοιο φόβο εἶχε ἀπό τά παλιά ὁ Ἀββᾶς Ἀρσένιος. Ποῦ μένει ὁ κύριος σκοπός τοῦ «θρησκευτικοῦ τουρισμοῦ;».

Τά λέω αὐτά μέ ἐπιφύλαξη, ἀφοῦ δέν γνωρίζω τούς ἐσώτερους σκοπούς τῶν ἐπισκεπτῶν. Αὐτά δέν τά γενικεύω, ἀφοῦ δέν γνωρίζω τά τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου πού εἶναι ἄβυσσος. Σκέψεις κι' εὐχές μόνο, μέ τήν βασικήν ἐπιθυμία νά δώσουμε ἰδιαίτερο νόημα στίς ἐπισκέψεις μας σέ ἱερούς χώρους προσευχῆς, τό πραγματικό τους νόημα. Νά μήν προσλάβει τό Μοναστήρι – ἡ Ἐκκλησία «Μουσειακό χαρακτῆρα» κι ἐμεῖς γνήσιοι καί τίμιοι μέ τόν ἑαυτό μας!

... Ἀκούω μόνο τόν φίλο μου τόν Ἀνδρέα... δέν συμπληρώνω!...

Δημ. Χρ. Μποσινάκης

Νόστος

Νόστος

ΓΡΑΦΕΙ
ἡ ΜΕΡΟΠΗ Ν. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ὀμ. Καθηγήτρια Παν/μίου Ἀθηνῶν

Βρισκόμασταν, μέ τόν ἄνδρα μου, στό Τμῆμα Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν τῆς Ὀρθοδοντικῆς, σέ ἕνα ἀπό τά μεγαλύτερα Πανεπιστήμια τῶν ΗΠΑ, ἀπό τό ὁποῖο εἶχαν περάσει πολλοί Ἕλληνες φοιτητές, ἀφήνοντας στούς διδάσκοντες τίς καλύτερες ἐντυπώσεις.

Στόν καλά ὀργανωμένο καί ἐξοπλισμένο χῶρο τῆς Κλινικῆς, σέ περίοπτη θέση, ὑπῆρχαν τά πορτραῖτα ὅσων διετέλεσαν Διευθυντές τοῦ Τμήματος, ἀλλά καί μερικῶν διακεκριμένων καί τιμημένων δασκάλων, πού, ἐκτός ἀπό τήν ἐξαιρετική προσφορά τους στήν ἐπιστήμη, εἶχαν ἐμπνεύσει ἰδιαίτερο σεβασμό καί ἀγάπη στούς φοιτητές τους. Ἀνάμεσά τους, ἦσαν καί δύο Ἕλληνες, ἀδέλφια μεταξύ τους. Εἴχαμε, ἤδη, ἀκούσει ἐξαιρετικά σχόλια γι' αὐτούς ἀπό δικούς μας φοιτητές πού, εἶχαν φοιτήσει σ' αὐτό τό Τμῆμα, γιά μεταπτυχιακές σπουδές.

Νά, ὅμως, πού καί ὁ Ἀμερικανός Καθηγητής καί Διευθυντής τοῦ Τμήματος, μιλοῦσε τώρα μέ ἀληθινό θαυμασμό καί μέ χαρακτηριστικά παραδείγματα, γιά τά ὅσα αὐτοί οἱ δύο καθηγητές εἶχαν προσφέρει στήν ἐπιστήμη μας καί στήν ἐκπαίδευση τῶν φοιτητῶν :

-Αὔριο, μᾶς εἶπε, θά εἶναι καί οἱ δύο ἐδῶ. Ὁ μεγαλύτερος, ἄν καί, ἀπό χρόνια, συνταξιοῦχος, ἔχει πάντα ἐδῶ τό γραφεῖο του καί ἐξακολουθεῖ νά ἔρχεται, νά ἔχει ὡραῖες συζητήσεις μέ τούς φοιτητές καί νά μᾶς προσφέρει τίς σοφές συμβουλές του. Πρέπει νά τοῦ ζητήσετε νά σᾶς... ξεναγήσει στό γραφεῖο του, γιά νά καταλάβετε τί ἐννοῶ.

***

Ἔτσι, τήν ἄλλη μέρα, ἐκτός ἀπό τήν μεγάλη χαρά τῆς γνωριμίας μας μέ τούς δύο αὐτούς ὑπέροχους Ἕλληνες, μπαίνοντας στό γραφεῖο τοῦ μεγαλύτερου ἀδελφοῦ, βρεθήκαμε μπροστά σέ μιά μοναδική ὅσο καί ἐκπληκτική ἔκθεση. Ἑκατοντάδες ἀναμνηστικά, ἀπό κάθε γωνιά τοῦ πλανήτη - τό καθένα διαφορετικό, ἀγορασμένο ἤ εἰδικά αὐτοσχεδιασμένο καί κατασκευασμένο, μέ πολύ μεράκι καί φαντασία - βρίσκονταν στριμωγμένα στά ράφια πού κάλυπταν ὅλους τούς τοίχους τοῦ δωματίου. Σέ ὅλα, ὑπῆρχε καί μιά ἀντίστοιχη ἀφιέρωση, γεμάτη ἀπό θερμά λόγια ἀγάπης κι εὐγνωμοσύνης.

Ἦταν δῶρα καί ἐνθύμια ἀπό φοιτητές πού πέρασαν ἀπό τά χέρια τοῦ καλοῦ δασκάλου, στά σαράντα χρόνια τῆς ἀκαδημαϊκῆς του ζωῆς. Θέλησαν, μέ αὐτόν τόν τρόπο, νά τοῦ ποῦν τό εὐχαριστῶ τους, γιά ὅσα ἐκεῖνος τούς δώρησε.

Μᾶς τά ἔδειχνε, λάμποντας ἀπό χαρά. Σέ μερικά ἀπό αὐτά, τό γέρικο χέρι του σταματοῦσε λίγο περισσότερο. Λές καί τά χάϊδευε. Ἦταν αὐτά πού

τοῦ εἶχαν χαρίσει οἱ Ἕλληνες φοιτητές.

Μ' ἕνα βλέμμα ὅλο νοσταλγία, ἔλεγε καί ξανάλεγε:

-Τί καλά παιδιά πού ἦταν ὅλοι τους! Καί, κοιτᾶξτε, πόση Ἑλλάδα μοῦ ἔχουν φέρει στό γραφεῖο μου! Πόση ἀπό τήν ἀκριβή μας fatherland (πατρίδα)!

Κοντοστάθηκε λίγο, σάν κάτι νά ἔψαχνε στά φορτωμένα ράφια. Ὕστερα, ἅπλωσε τό χέρι του καί κατέβασε, μέ ἰδιαίτερη προσοχή, ἕνα μικρό ξυλόγλυπτο καράβι κι ἕνα μικρό εἰκόνισμα τοῦ Ἁγίου Νικολάου..

-Αὐτά εἶναι τά πιό ἀγαπημένα μου, εἶπε, γιατί ἔχουν σχέση μέ τό χωριό τοῦ πατέρα μου. Τό καραβάκι, τό ἔφτιαξε ἕνας τεχνίτης ἀπό ἐκεῖνο τό χωριό καί τό εἰκόνισμα μοῦ φέρνει στό νοῦ τό μικρό ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Νικολάου, στήν ἄκρη τῆς παραλίας. Ἔλεγε συχνά ὁ πατέρας μου ὅτι εἶχε ἕναν περιποιημένο αὐλόγυρο, μ' ἕνα θεώρατο πεῦκο στή μέση. Γύρω του γίνονταν ὅλα τά πανηγύρια, ἀλλά καί τά παιχνίδια τῶν παιδιῶν πού, τίς καλές μέρες, σκαρφάλωναν, κλεφτά, στήν κατάλευκη ἀσβεστωμένη μάντρα, γιά νά χαροῦν τά χρυσογάλανα χρώματα τῆς θάλασσας καί τό ἀσταμάτητο τραγούδι της... Ὄνειρό μου εἶναι νά τά καταφέρω νά πάω, ν' ἀνάψω ἐκεῖ ἕνα κεράκι. Ἴσως, μ' αὐτό τό καραβάκι..., εἶπε καί προσπάθησε νά χαμογελάσει.

Ἡ φωνή του, ὅμως, εἶχε πάρει μιά ὑπόκωφη βραχνάδα. Γιά νά ἀποφορτιστεῖ λίγο ἡ στιγμή, ὁ ἄνδρας μοῦ εἶπε:

-Νομίζω πώς ἔχετε κι ἐδῶ μιά Ἑλληνική Ἐκκλησία καί εἶναι τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἤ μήπως κάνω λάθος;

-Ὄχι, δέν κάνεις λάθος. Ἐκεῖ πηγαίνω κάθε Κυριακή. Ὅμως, δέν εἶναι τό ἴδιο. Σ' ἐκεῖνο τό ἐκκλησάκι εἶχε προσευχηθεῖ ὁ παππούς μου, εἶχε βαπτιστεῖ ὁ πατέρας μου, εἶχε στεφανωθεῖ τήν μάνα μου... Σώπασε.

-Εὐχόμαστε γρήγορα νά βρεθεῖ ἐκεῖ καί τό δικό σας κεράκι, βιάστηκα ἐγώ νά διακόψω τήν ἄβολη σιωπή.

-Εὐχαριστῶ καί μακάρι νά πιάσει ἡ εὐχή σας, εἶπε κι ἀναστέναξε.

***

Ἀργότερα, σχολιάζοντας αὐτή τή σκηνή μέ τόν ἄνδρα μου, ἦρθε καί τρύπωσε ἀνάμεσα σέ ὅσα λέγαμε ἡ λέξη «νόστος». Αὐτός ὁ δυνατός, ἄϋλος μαγνήτης, πού ἀναδεύεται στήν ψυχή τοῦ ξενητεμένου Ἕλληνα, ἀνεξάρτητα ἀπό τίς ὅποιες ἐπιτυχίες καί τήν ὅποια προκοπή του στούς ξένους τόπους.

Καί τότε, θυμηθήκαμε μιά σχετική, αὐθόρμητη καί χαριτωμένη ἐκδήλωση ἑνός ἀπό τά παιδιά μας, ὅταν ἦσαν μικρά. Μόλις εἴχαμε μπεῖ στό σπίτι μας, μετά ἀπό ἕνα πολύ εὐχάριστο, πολυήμερο ταξίδι, εἶχε τρέξει στό δωμάτιό του, ἔβγαλε τά παπούτσια του, ξάπλωσε ὅλος χαρά στό κρεβάτι του καί φώναξε :

-Πολύ ὡραῖα περάσαμε πατέρα! Σ' εὐχαριστοῦμε! Νομίζω ὅμως ὅτι... σάν νά εἶχε δίκιο ἐκεῖνος ὁ καημένος ὁ Ὀδυσσέας πού τόσα χρόνια πάλευε γιά νά γυρίσει στό σπίτι του...!

Νόστος. Μέ τήν εὐλογημένη εἰλικρίνεια ἑνός δεκάχρονου παιδιοῦ...

■

Τό πρόβλημα τῆς Θεοδικίας

ΑΝΑΦΕΡΘΗΚΑΜΕ σέ προηγούμενο τεῦχος τοῦ «Συνδέσμου» (Σεπτέμβριος 2013) στό αἰώνιο καί ἀκατανόητο γιά τήν ἀνθρώπινη λογική ζήτημα τῆς θεοδικίας. Δηλαδή, τό γιατί ὁ Θεός πού εἶναι ἀγαθός, ἐπιτρέπει τό κακό καί γιατί οἱ καλοί συνήθως ὑποφέρουν στή ζωή τους, ἐνῶ οἱ κακοί συχνά εὐημεροῦν. Καταχωρίσαμε τότε ἕναν ἀνάλογο προβληματισμό ἑνός ἀσκητῆ, ὁ ὁποῖος παρακαλοῦσε τόν Θεό νά τοῦ ἀποκαλύψει τήν ἀπάντηση στά ἐρωτηματικά αὐτά. Καί ὁ Θεός τοῦ ἀπάντησε, ὅπως γράψαμε.

ΤΟ ΘΕΜΑ προκάλεσε ἐνδιαφέρον σέ ἀρκετούς ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ, οἱ ὁποῖοι μᾶς τηλεφώνησαν καί ζήτησαν κάποιες διευκρινήσεις. Ἐπανέρχομαι, λοιπόν, σήμερα, φωτίζοντας τό ζήτημα αὐτό μ' ἕνα καλογραμμένο διήγημα μέ τόν τίτλο «Ἡ ἀπορία τῆς Νίνας» τοῦ Θεσσαλονικιοῦ συγγραφέα Δημ. Τσινικόπουλου. Οἱ ἀπόψεις πού διατυπώνονται στό διήγημα αὐτό, εἶναι πολύ ἐνδιαφέρουσες καί οὐσιαστικές στό ζήτημα τῆς Θεοδικίας: Ἡ Νίνα, ἡ γυναίκα τοῦ κ. Δημητρίου, ἦταν φοβερά συγκλονισμένη, ὅπως καί ὁ ἄντρας της, ἀπό τό γεγονός ὅτι τό κορίτσι τους, ἡ 12χρονη Ἐλπίδα, ἦταν ἄρρωστη.

Ἔπασχε ἀπό λευχαιμία. Οἱ γιατροί δέν ἔδιναν πολλά περιθώρια ζωῆς. Ἕξι μηνῶν τό πολύ. Ἡ Νίνα ξέσπασε σέ ἀναφιλητά: – «Ἀφοῦ ὁ Θεός εἶναι μεγάλος κι ἀγαθός, ὅπως λένε, γιατί νά ἀφήνει ἀθῶα μικρά παιδιά νά ἀργοπεθαίνουν; Γιατί; Γιατί;».

– «ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΩΡΑ», εἶπε ὁ ἄντρας της νά σοῦ ἀναπτύξω τό πρόβλημα τῆς

Θεοδικίας, ὅπως τό ἀνέπτυξε ὁ φιλόσοφος Λάϊμπνιτς, ἀλλά σκέφθηκες ὅτι ὁ Θεός εἶναι Θεός τοῦ μυστηρίου; Ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά τόν κατανοήσουμε; Ἄν θά μπορούσαμε νά τόν κατανοήσουμε, τότε τί Θεός θά ἦταν; Ἀκόμη σκέφθηκες – ἄν ποῦμε ὅτι δέν ὑπάρχει Θεός ἤ ὅτι ὑπάρχει ἀλλά δέν εἶναι παντοδύναμος καί ἀγαθός – σέ ποιόν θά πρέπει νά ἀποδώσουμε τήν τάξη τοῦ κόσμου, τήν ὡραιότητα στή φύση, τή συνειδητότητα στόν ἄνθρωπο;».

– «ΔΕΝ ΛΕΩ», διέκοψε τόν ἄντρα της ἡ Νίνα. «Ἀλλά πῶς νά στό πῶ: ὁ πόνος μέ κάνει ἴσως νά παραλογίζομαι».

– ΝΑΙ, Ο ΠΟΝΟΣ. Συμφωνῶ, εἶπε ἐκεῖνος. «Ὁ πόνος κάνει τόν ἄνθρωπο πολλές φορές νά μή σκέπτεται λογικά. Γιατί νά εὐοδοῦται ὁ ἀσεβής; Γιατί νά ὑποφέρει ὁ δίκαιος; Ποῦ εἶναι ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ; Γιατί δέν ἐπεμβαίνει;».

– «ΑΚΟΥΣΕ, ἀγαπητή μου», συνέχισε ὁ κ. Δημητρίου. «Ἄς μήν κατεβάζουμε τόν Θεό στά δικά μας μέτρα. Μήν τόν θέλουμε χωροφύλακα ἤ εἰσαγγελέα. Ποιός θά ἤθελε ἕναν τέτοιο Θεό πάνω ἀπό τό κεφάλι του, πού νά ἐπεμβαίνει, ὅπως θά ἤθελε ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος καί νά μήν ἐπεμβαίνει ὅταν ὁ ἴδιος δέν τό θέλει; Ἀλήθεια, μήπως ὁ πόνος καί ἡ ἀσθένεια γίνονται ἀνεκτά ἀπό τόν Θεό γιά λόγους πού θά γίνουν γνωστοί ἀργότερα; Θά σοῦ πῶ ἕνα παράδειγμα», συνέχισε ἐκεῖνος. «Ἄν ἕνας πατέρας ὑποβάλλει τό παιδί του σέ μιά θεραπευτική ἀγωγή ὀδυνηρή, γιά νά σώσει τό παιδί του τί σημαίνει αὐτό· ὅτι δέν ἀγαπᾶ τό παιδί του; Καί ὁ γιατρός πού εἶναι ὑποχρεωμένος νά κόψει ἕνα πόδι, γιά νά σώσει ἕναν ἀσθενή, εἶναι κακός ἤ ἀγαθός; Μπορεῖς νά ξέρεις ἐσύ, ἐγώ, ὁ καθένας, γιατί ἐπιτρέπει ὁ Θεός τίς ἀσθένειες καί τό θάνατο μικρῶν παιδιῶν; Μπορεῖς νά ξέρεις, ἄν, παρόλο πού μπορεῖ, πρός τό παρόν, δέν θέλει νά ἀποτρέψει τόν πόνο, γιατί στόν κατάλληλο χρόνο πού Ἐκεῖνος ξέρει, θά ἐπιλύσει ὅλα τά προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν δικό του τρόπο. Ἄν τούς ἀνθρώπους δέν μποροῦμε μερικές φορές νά τούς καταλάβουμε πῶς σκέπτονται καί πῶς ἐνεργοῦν, πῶς θέλεις νά καταλάβουμε τόν ἀπερινόητο; Εἶναι οἱ διανοητικές μας ἱκανότητες τόσο μεγάλες; Εἶναι ὁ Θεός τόσο μικρός; Ὁ Θεός εἶναι ἕνα μυστήριο καί «τά κρίματά του ἄβυσσος». Ἡ δική μας ἀνικανότητα κατανόησης δέν σημαίνει βέβαια καί τή δική του ἀνυπαρξία ἤ ἀδυναμία, δέν νομίζεις; Νομίζω ὅτι μποροῦμε νά ἐμπιστευτοῦμε σ' Αὐτόν καί στήν ἀγάπη Του».

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ κλείνει ὡς ἑξῆς: «Ἡ Νίνα δέν ἀπάντησε αὐτή τή φορά. Ἄκουγε τόν ἄντρα της μέ προσοχή. Μέσα της ἄρχισε νά καταλαγιάζει σιγά-σιγά ὁ πόνος. Ἕνα δάκρυ ἀργοκυλοῦσε στά μάτια της...».

Γ.Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

Σπουδαία ἀρετή καί μεγάλη ὑποχρέωση. Ἐντολή τοῦ Θεοῦ «λόγῳ» καί «ἔργῳ», στήν Παλαιά καί Καινή Διαθήκη καί μάλιστα ἡ πρώτη ἐντολή πού ἔδωσε ὁ Θεός στούς πρωτόπλαστους. *«Ἀπό παντός ξύλου (= δένδρου) τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγῇ, ἀπό δέ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλόν καί πονηρόν οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ»* (Γεν. β΄ 16-17). Ὅμως οἱ πρωτόπλαστοι πράττοντες καθ' ὑπόδειξη τοῦ διαβόλου, δέν ἐτήρησαν τήν θεϊκήν ἐντολή καί ἔφαγαν ἀπό τόν ἀπαγορευμένο καρπό τοῦ δένδρου ἐκείνου. Ὁ Θεός τούς εἶχε προείπει *«ᾗ δ' ἄν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε»* (αὐτόθι). Καί πράγματι γιά τήν ἁμαρτία αὐτή τῆς παρακοῆς, τιμώρησε σκληρά ὁ Θεός. *«Καί ἐξαπέστειλεν ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι τήν γῆν»*. Στερήθησαν οἱ δυστυχεῖς τόν παράδεισο καί ὑπήχθησαν στήν φθορά τοῦ σωματικοῦ θανάτου καί συμπαρέσυραν σέ αὐτή τήν τιμωρίαν ὅλο τό ἀνθρώπινο γένος. Βαρειά τιμωρία γιατί δέν νήστεψαν. Τόσον βαρειά πού χρειάσθηκε νά σαρκωθεῖ ὁ «Μονογενής Υἱός καί λόγος τοῦ Θεοῦ», ὁ Χριστός μας, νά κηρύξει, νά πάθει, νά σταυρωθεῖ, νά ἀναστηθεῖ, νά ἱδρύσει καί ἐπί γῆς τήν Ἐκκλησία Του, τήν Κιβωτόν τῆς Σωτηρίας μας. Ἔτσι ὅσοι ζοῦν κατά τό θέλημά Του νά μποροῦν ξανά νά κληρονομήσουν ἀπείρως πιό ἀνώτερον ἀπό τόν παράδεισο τῆς τρυφῆς, τόν Παράδεισο τῶν Οὐρανῶν, τήν τρισμακάρια καί ἀτελεύτητη Βασιλεία Του. Ἀκόμη καί στόν Ἅδη κατέβη καί ἐκήρυξε, γιατί σάν πολυεύσπλαγχνος Πατέρας θέλει ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νά σωθοῦν. Προσοχή ὅμως! Ἡ σωτηρία δέν δίδεται

μαζικά σέ ὅλους τούς ἀνθρώπους, ἀλλά σέ ἐκείνους πού τό θέλησαν καί ἀγωνίζονται γι' αὐτό, πορευόμενοι κατά τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Θεόσδοτη ἀρετή ἡ νηστεία. Καί ὁ Χριστός μας κατά τήν ἐπίγειον ζωή Του, ὡς Θεάνθρωπος, ἐνήστευσε σαράντα ἡμέρες καί ἀργότερα ἐκήρυξε πώς πρέπει νά γίνεται ἡ νηστεία καί τήν δύναμη τῆς νηστείας κατά τοῦ διαβόλου. Ἡ νηστεία δέν καθιερώθη γιά τήν νηστεία, ἀλλά εἶναι ἀρετή πού μᾶς διευκολύνει νά ἀποκτήσουμε τήν ἀρετή τῆς ἐγκρατείας.

Ὁ ἄνθρωπος πού ἐγκρατεύεται ἀπό τίς τροφές, ἀποκτᾶ δύναμη νά ἐγκρατεύεται καί ἀπό τά ψυχοφθόρα πάθη του. Ὅμως γιά νά εἶναι ὠφέλιμη γιά ἐμᾶς καί εὐάρεστη στόν Θεόν, πρέπει ἡ νηστεία νά συνοδεύεται ἀπαραιτήτως ἀπό τήν ἀποχή μας ἀπό τήν ἁμαρτία. Καί καθαροί, ὕστερα ἀπό ἐξομολόγηση, νά προσερχόμαστε καί νά μεταλαμβάνουμε Σώματος καί Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Τήν θεϊκή τροφή, πού ἔχει σάν ἀποτέλεσμα νά μένει ὁ Χριστός μέσα μας καί ἐμεῖς μαζί Του.

Ἄς προσέχουμε καί ἄς τηροῦμε τήν νηστεία. Τήν ἁπλῆ νηστεία, τροφῶν καί ἁμαρτημάτων. Μήν ὑποτιμοῦμε τήν νηστεία ὡς μέσον σωτηρίας. Βεβαίως ὅταν ὑπάρχουν λόγοι ὑγείας, ὁ πιστός θά πράξει ἀνάλογα, συμβουλευόμενος τόν γιατρό καί τόν πνευματικό του.

Ἀναμφίβολα, ὅπως λένε οἱ εἰδικοί, ἡ νηστεία ὠφελεῖ καί τό σῶμα καί τήν ὑγεία. Ὅμως μήν μένουμε πολύ σέ αὐτό. Ἐπίσκοπος σήμερα τῆς Ἐκκλησίας μας, ὡς ἱεροκήρυκας εἶχε πεῖ: «Μήν συγχέουμε τήν νηστεία μέ τήν δίαιτα. Τήν δίαιτα τήν κάνουμε γιά τόν ἑαυτό μας, τήν νηστεία γιά τόν Θεόν». Ὅλα γιά τήν δόξα τοῦ Θεοῦ καί τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς μας.

Θ.Ι.Δ.

Μποροῦν νά εἶναι νικητές.... ὅσοι θελήσουν

Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν ἠνέωκται, οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε, ἀναζωσάμενοι τὸν καλὸν τῆς Νηστείας ἀγῶνα, οἱ γὰρ νομίμως ἀθλοῦντες, δικαίως στεφανοῦνται, καὶ ἀναλαβόντες τὴν πανοπλίαν τοῦ Σταυροῦ, τῷ ἐχθρῷ ἀντιμαχησώμεθα, ὡς τεῖχος ἄῤῥηκτον κατέχοντες τὴν Πίστιν, καὶ ὡς θώρακα τὴν προσευχήν, καὶ περικεφαλαίαν τὴν ἐλεημοσύνην, ἀντὶ μαχαίρας τὴν νηστείαν, ἥτις ἐκτέμνει ἀπὸ καρδίας πᾶσαν κακίαν. Ὁ ποιῶν ταῦτα, τὸν ἀληθινὸν κομίζεται στέφανον, παρὰ τοῦ Παμβασιλέως Χριστοῦ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως.

Από τά ἀρχαῖα χρόνια μαγνήτιζαν τά στάδια, συγκινοῦσαν οἱ ἀγῶνες. Οἱ ἀθλητές πάντοτε ἀγωνίζοντο γιά τήν νίκη, γιά τό βραβεῖο. Τιμές καί δόξες στόν νικητή! Ναί στόν νικητή. Γιατί στούς ἀγῶνες τούς ἀθλητικούς πού ὀργανώνουν οἱ ἄνθρωποι, ἕνας γεύεται τήν νίκη. «Οἱ ἐν τῷ σταδίῳ τρέχοντες... εἷς λαμβάνει τό βραβεῖον» (Α Κορ. θ, 24).

Ὅμως στό «στάδιον τῶν ἀρετῶν», στούς πνευματικούς ἀγῶνες, πού μᾶς καλεῖ τήν ἱερά αὐτή περίοδο ἡ Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία μας δέν ὑπάρχει περιορισμός νικητῶν. Μποροῦν νά εἶναι νικητές, νά λάβουν τόν αἰώνιο στέφανο τῆς δόξας ὅλοι ὅσοι θελήσουν νά ἀγωνισθοῦν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει: «τόν ἀγῶνα τόν καλόν ἠγώνισμαι... λοιπόν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὅν ἀποδώσει μοι Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ» καί ἐπισημαίνει «οὐ μόνον δέ ἐμοί ἀλλά καί πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τήν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ» (Τιμ. Δ 7,8). «Οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε».

Πῶς ὅμως; Κατ' ἀρχάς χρειάζεται προπόνηση, ὅπως κάνουν ὅλοι οἱ ἀθλητές. Ναί, προπόνηση, ἔννοια μέ βαθειά σημασία, πού ἀπαιτεῖ μεγάλη προσπάθεια προετοιμασίας. Μή μᾶς διαφεύγει ὅτι ἐμπεριέχει τήν λέξη «πόνο». Ἐπίπονη προσπάθεια ἐγκράτειας ἀπό κάθε πάθος πού μᾶς βαραίνει καί δυσκολεύει τόν ἀγῶνα μας. «Πᾶς δέ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μέν οὖν ἵνα φθαρτόν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δέ ἄφθαρτον» (Α Κορ. θ, 26). Καί μᾶς καλεῖ ὁ Παῦλος νά μιμηθοῦμε τό παράδειγμά του. «Ἐγώ τοίνυν οὕτω τρέχω» (αὐτόθι 27). Καί πανέτοιμοι *«ἀναζωσάμενοι τόν καλόν τῆς νηστείας ἀγῶνα καί ἀναλαβόντες τήν πανοπλίαν τοῦ Σταυροῦ, τῷ ἐχθρῷ ἀντιμαχησόμεθα».* Ναί τόν ἐχθρόν. Ἐδῶ δέν ὑπάρχει ἁπλῶς ἀντίπαλος σέ μία εὐγενῆ ἅμιλλα. ἀλλά ἐχθρός, ὁ διάβολος. Ὁ ἀγώνας μας ἀφορᾶ τήν σωτηρία ἤ τήν ἀπώλεια, τήν αἰώνια μακαριότητα ἤ τήν αἰώνια κόλαση. Ὅπλα τοῦ ἀγῶνα μας ἡ πίστη μας στόν Θεό, ἡ προσευχή, ἡ νηστεία, ἡ ἐλεημοσύνη καί οἱ ἄλλες ἀρετές. Καί ἡ συμμετοχή μας στά σωτηριώδη μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας.

«Καί ὁ ποιῶν ταῦτα τόν ἀληθινόν κομίζεται στέφανον παρά τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ ἐν τῇ ἡμέρα τῆς κρίσεως». Ὄχι ἕνας ἀλλά ὁ κάθε ἀγωνιζόμενος, «ὁ ποιῶν ταῦτα», ὅλοι. «Οἱ γάρ νομίμως ἀθλοῦνται δικαίως στεφανοῦνται». «Μετανοίας ὁ καιρός καί δεήσεως ὥρα» προσδιορίζει ὑπέροχα τό περιεχόμενο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὁ ἱερός ὑμνογράφος.

Γιάννης Τασούλας

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΜΑΣ

Ἂς προσευχηθοῦμε θερμά γιά τά μυριάδες ἀδέλφια μας πού ὑποφέρουν, ἄς βοηθήσουμε ὅσο μποροῦμε τίς ἐξωτερικές ἱεραποστολές καί ἄς ὑπομείνουμε μέ περισσότερη καρτερία τίς δικές μας δοκιμασίες. Θά μοῦ πεῖτε ὅτι αὐτό δέν εἶναι κάτι καινούργιο. Θυμίζει τό γνωστό «στενοχωριόμουν πού δέν εἶχα παπούτσια, μέχρι πού εἶδα κάποιον πού δέν εἶχε πόδια». Ὅμως δέ μετράει τόσο ἡ πρωτοτυπία μιᾶς πρότασης, ὅσο τό ἄν μπορεῖ νά μᾶς βοηθήσει νά ἀντιμετωπίζουμε μέ ὑπομονή, ἀντιξοότητες καί δυσκολίες πού μερικές φορές ἀθροίζονται καί γίνονται ἕως καί ἀβάστακτες.

Στό περιοδικό «Πάντα τά ἔθνη» γράφει ἡ μοναχή Νεκταρία γιά τήν ὕπαιθρο τῆς Ἰνδίας: «Σέ μερικά χωριά ὑπάρχει μιά μικρή λίμνη 20-30 τετρ. μέτρων. Πρόκειται γιά ἕνα βάλτο μέ στάσιμα, σκούρα, θολά νερά καί πράσινη γλίτσα στήν ἐπιφάνεια. Σέ αὐτό τό βάλτο θά πλύνουν πρῶτα τίς ἱερές ἀγελάδες, θά πλυθοῦν οἱ ἴδιοι, θά πλύνουν τά ρούχα καί τά οἰκιακά σκεύη τους. Ἀλλά αὐτό τόν ἴδιο βάλτο χρησιμοποιοῦν ἐπίσης καί σάν χῶρο ὑγιεινῆς». Ἡ Καλκούτα, μέ 10.000.000 κατοίκους, ἔχει 3.000.000 ἀστέγους. Κι ὅταν λέμε ἀστέγους δέν εἶναι προσωρινή κατάσταση. Γεννιούνται, μεγαλώνουν, παντρεύονται καί πεθαίνουν στόν δρόμο. Καί νά ἦταν μόνο ἡ φτώχεια. Στόν Γάγγη, ἀνάμεσα στούς λουόμενους Ἰνδούς, ἐπιπλέουν πτώματα. Φίλε μου, ὅταν τό δάκρυ σου κυλάει, θυμήσου τήν Ἰνδία.

Σέ ἄλλα μέρη τῆς Ἀφρικῆς δέν ἔχουν δοκιμάσει στή ζωή τους ἄλλο γάλα ἐκτός ἀπό τό μητρικό. Σέ ἕνα ἱεραποστολικό σχολεῖο λιποθυμοῦσαν

τά παιδιά γιατί εἶχαν δυό καί τρεῖς ἡμέρες νά φᾶνε καί κάποτε πολιόρκησαν ἐξαγριωμένοι ἰθαγενεῖς ἱεραποστολικό οἴκημα ζητώντας τρόφιμα. Τούς ἔσωσε ἡ ἔγκαιρη ἐπέμβαση τῆς τοπικῆς ἀστυνομίας.

Στή Σομαλία πού ἡ χειρότερη ξηρασία τῶν τελευταίων 60 χρόνων τήν ἔχει καταντήσει «χώρα πεινασμένων» χιλιάδες ἄνθρωποι ἀποδεκατίζονται ἀπό τήν πείνα γιατί ἡ ἀνθρωπιστική βοήθεια δέν ἐπαρκεῖ ἀλλά καί δέν μπορεῖ νά φτάσει ὅπου χρειάζεται λόγω τῆς ἔκρυθμης πολιτικῆς κατάστασης.

Καί ὅλα αὐτά ὅταν ἐμεῖς οἱ καλοχορτασμένοι τῆς Δύσης, ξοδεύουμε τεράστια ποσά σέ δίαιτες ἀδυνατίσματος, σέ ἀνάλογα ἰνστιτούτα καί ἀνάλογα προϊόντα πολλές φορές ἀμφίβολης μάλιστα ἀποτελεσματικότητας. Τόσο ὑπερεπερίσευσε ἡ ἀδιαφορία ἀλλά καί ἡ μωρία μας!

Καί βέβαια χρειάζεται ἀλλαγή νοοτροπίας, μόρφωσης καί κυρίως τεχνολογική ὑποστήριξη καί ἔργα ὑποδομῆς. Νά μπορέσουν οἱ ἴδιοι νά σταθοῦν στά πόδια τους, νά προκόψουν. Ἔτσι θά βελτιωθεῖ μόνιμα ἡ ζωή τους, γιατί ἡ οἰκονομική βοήθεια εἶναι μέν ἀνακουφιστική ἀλλά εἶναι καί μιά προσωρινή λύση.

Ἀδέλφια μας ὅμως, ἄνθρωποι πού στενάζουν δέν ὑπάρχουν μόνο ἐκεῖ, ἀλλά εἶναι σκορπισμένοι σέ ὅλο τόν κόσμο. Ὅπως στήν Βραζιλία ὅπου χιλιάδες παιδιά ζοῦν καί κοιμοῦνται στούς δρόμους.

Ἄς ἀνοίξουμε τίς καρδιές μας στόν πόνο τῶν ἀδελφῶν μας ὅπου γῆς, ἄς βοηθήσουμε ὅσο μποροῦμε καί ἄς προσευχηθοῦμε θερμά γι' αὐτούς.

Κλειώ - Σταυρούλα Κουράση

Θεόδωρος Δοῦρος

Μᾶς ξάφνιασε ὅλους ἡ εἴδηση! Ὁ Θεόδωρος Δοῦρος ἐκοιμήθη! Σύντομη ἡ ἀσθένειά του καί ἤρεμο τό τέλος του, ὅπως ἤρεμος ἦταν σέ ὅλες τίς στιγμές τῆς ζωῆς του.

Ὁ Θόδωρος (ἔτσι ἤθελε νά τόν λέμε) ἐξεδήμησε εἰς Κύριον τήν Τετάρτη τό βράδυ 15 Ἰανουαρίου 2014 καί ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία του ἐψάλη τήν Παρασκευή τό μεσημέρι 17 Ἰανουαρίου 2014 στόν Ἱ. Ναό Ἁγίου Νικολάου Ἀχαρνῶν, στόν ὁποίο ἐπί σειράν ἐτῶν ὑπηρέτησε ὡς ἐπίτροπος, βοηθώντας πολλαπλῶς τό ἐνοριακό ἔργο τῆς ἐκκλησίας.

Ὁ καταγόμενος ἀπό τήν Καλαμάτα Ἀρχιμανδρίτης π. Ἄνθιμος Ἡλιόπουλος, Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Ζώνης Ἀθηνῶν, ἐξύμνησε μέ θερμούς λογους τίς ἀρετές καί τήν προσφορά τοῦ Θόδωρου.

Γεννήθηκε στήν Καλαμάτα καί εἶχε τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ νά γνωρίσει ἀπό παιδί τόν ἀείμνηστο ἱερομόναχο π. Εὐσέβιο Θεριακή, τόν ὁποῖο εἶχε καί πνευματικό, μέχρι τήν ἀναχώρησή του γιά σπουδές στήν Ἀθήνα, ὅπου καί ἐγκαταστάθηκε μόνιμα οἰκογενειακῶς.

Ὑπῆρξε ἀπό τά πρῶτα μέλη τῶν «Χριστιανικῶν Μαθητικῶν Ὁμάδων Καλαμάτας», καί μετέπειτα στέλεχός τους. Πρωτοστατοῦσε σέ ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τους (γενικές συγκεντρώσεις, ἐξορμήσεις, ἐκδρομές, κατασκηνώσεις, κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ «Ζωή τοῦ Παιδιοῦ» κ.ἄ.).

Γιά πολλά χρόνια διετέλεσε καί μέλος τοῦ Δ.Σ. τῆς «Χριστιανικῆς Ἑνώσεως Ἐργαζομένης Νεολαίας» Καλαμάτας.

Πολλοί Καλαματιανοί, θυμοῦνται ἀκόμη τίς ὡραῖες ἐπετειακές γιορτές (Χριστούγεννα, 25η Μαρτίου, 28η Ὀκτωβρίου κ.ἄ.) τίς ὁποῖες ὁ Θόδωρος μαζί μέ ἄλλους συνεργάτες προετοίμαζε

γιά τήν παρουσίασή τους στήν αἴθουσα τῆς «Χριστιανικῆς Ἑνώσεως Καλαμάτας» ἐπί τῆς ὁδοῦ Γερμανοῦ, στά πλαίσια τῶν δραστηριοτήτων της.

Λίγα τά χρόνια του στήν Καλαμάτα, ἀλλά πολλή ἡ προσφορά του στήν Χριστιανική προσπάθεια.

Μετά τήν ὁλοκλήρωση τῶν σπουδῶν του, διορίστηκε στό Ὑπουργεῖο Ἐμπορίου. Ἐκεῖ σύντομα κατέκτησε τήν ἐμπιστοσύνη καί τόν σεβασμό τῶν προϊσταμένων του, ἀλλά καί τήν ἐκτίμηση καί ἀγάπη ὅλων τῶν συναδέλφων του καί τῶν συναλλασσομένων μέ τό Ὑπουργεῖο. Γι' αὐτό καί ἀπρόσκοπτα ἔφθασε μέχρι τόν βαθμό τοῦ Διευθυντοῦ, μέ τόν ὁποῖο καί συνταξιοδοτήθηκε.

Στήν Ἀθήνα, συνεχῶς ἀγωνιζόταν νά ζεῖ κοντά στόν Χριστό κατά τό θέλημά Του.

Ἦταν ἁπλός, ἥρεμος, εὐγενής, συνεργάσιμος, συγχωρητικός, διακριτικός, συνεπής μέ εἰλικρινή καί ἀνιδιοτελή ἀγάπη πρός ὅλους, πρόθυμος νά βοηθήσει ὅπου τόν χρειαζόταν, ἀκόμη καί ὅταν ἦταν ἀνήμπορος.

Ἐκ μέρους τῶν ἐνοίκων τῆς πολυκατοικίας ὅπου διέμενε, ἀποχαιρέτησε τόν Θόδωρο μέ θερμά λόγια ἡ κ. Κατερίνα Γρηγοράκου καί ὁ συμμαθητής του Γ. Καραμπατέας, ὁ ὁποῖος μέ πολλή συγκίνηση καί συναίσθημα παρουσίασε τά χαρίσματά του ἀποχαιρετώντάς τον στήν ἐκκλησία.

Ὁ Θόδωρος ἄν καί ζοῦσε στήν Ἀθήνα, ἡ καρδιά του χτυποῦσε στήν Καλαμάτα, τήν ὁποία ὑπεραγαποῦσε. Συνέχιζε νά εἶναι Καλαματιανός!

Ὅσες φορές ἐπισκέφθηκε τήν Καλαμάτα ἤθελε μόνος ἤ μέ κάποιο φίλο νά… περπατήσει στήν παιδική γειτονιά του, στήν παλιά Καλαμάτα, στίς πλατεῖες, νά προσκυνήσει στίς ἐκκλησίες μέ πρώτη τήν Παναγία Ὑπαπαντή κ.ἄ. Κάποτε κοντοστεκόταν μόνος, σιωπηλός, ἀναπολοῦσε καί κάποτε δάκρυζε.

Τό ἴδιο ἐπανέλαβε καί τόν Αὔγουστο τοῦ 2013 ὅταν μέ τήν ἀγαπητή του γυναίκα Σοφία, ξανάρθε γιά τελευταία δυστυχῶς φορά στήν Καλαμάτα.

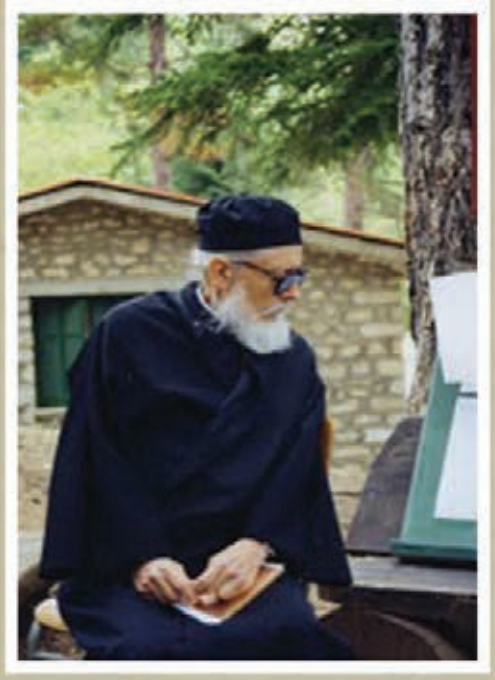
Λές καί ἤθελε νά τήν ἀποχαιρετήσει γιά πάντα, ζήτησε ἐπί πλέον νά ἐπισκεφθεῖ τήν πρώτη του κατασκήνωση στά «τρία ἀλώνια τοῦ Προυσοῦ», τήν κατασκήνωση τῆς «Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας, στόν Ταΰγετο, τήν «Βελανιδιά» τόν «Ἅγιο Φανούριο», τούς «Ἁγίους Ἀναργύρους» καί ὅλη τήν Καλαμάτα πεζός ἤ μέ αὐτοκίνητο.

Τώρα χωρίς τόν Θόδωρο γίναμε φτωχότεροι.

Εὐχόμαστε ὁ Θεός πού τόσο ἀγαποῦσε νά τόν ἀναπαύσει ἐν «χώρᾳ ζώντων» καί νά δέεται καί ὑπέρ ἡμῶν, μέ τήν παρρησία πού θά ἔχει ἐνώπιόν Του.

Αἰωνία του ἡ μνήμη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΝΤΕΡΟΣ

Ἀνατολικοί βηματισμοί Δυτικῆς Χριστιανωσύνης

Πολλές κραυγές καί λοιδορίες κατά τοῦ Διάλογου Ὀρθοδοξίας - Δύσης τελευταία, παρότι διεξάγεται μετά ἀπό Παν-Ορθόδοξες Συνοδικές Ἀποφάσεις. Ὁ ρόλος Ἡρακλή τῆς Ὀρθοδοξίας ἐπίζηλος γιά κάποιους πού ἴσως, *«ἀφ' ἑαυτῶν μή δυνάμενοι φαίνεσθαι, ἐκ τοῦ ψέγειν τούς ἑαυτῶν κρείττονας δείκνυσθαι βούλονται»**. Προσπερνοῦν τόν τελευταῖο πόθο τοῦ Χριστοῦ, *«ἵνα πάντες ἕν ὦσιν»*, τή Λειτουργική αἴτηση, *«ὑπέρ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως»*, τό ὅτι «ἡ Δύση εἶναι σήμερα διαφορετική» π. Ἠλίας Μαστρογιαννόπουλος: «Ἡ Δύση ἀνακαλύπτει τήν Ἀνατολή».

«Πάνω ἀπο μισό αἰώνα, γράφει, μέ Συνέδρια, Ἐκδόσεις, Ἕδρες σέ Πανεπιστήια καί ἄλλα, ἡ Δύση ἔχει κάνει μεγάλα βήματα κατανόησης τοῦ πνεύματος τῆς Ὀρθόδοξης Ἀνατολῆς. Τό 1951 ἄρχισαν στήν Ὀξφόρδη καί συνεχίζονται ἀξιόλογα Συνέδρια Πατρολογικῶν Σπουδῶν... Τό 1958 ἔγινε - Ρώμη - σπουδαῖο συνέδριο γιά τόν Ἀνατολικό Μοναχισμό... Τό 1973 γιά τό Μέγα Ἀθανάσιο - Παρίσι ... Τό 1979 γιά τό Μάξιμο τόν Ὁμολογητή - Ὀξφόρδη...

Τό 1951 ἐκδόθηκαν στή Γερμανία δύο τόμοι ἐπ' εὐκαιρία τῶν 1500 χρόνων τῆς 4ης - Χαλκηδόνα - Οἰκουμενικῆς Συνόδου... Τό 1956 ἀφιερωματικός τόμος γιά τό Μ. Ἀντώνιο - Ρώμη... Πολλές οἱ ἐκδόσεις καί μεταφράσεις Πατερικῶν κειμένων σέ, Γαλλία, Ἀγγλία, Γερμανία, Ἰταλία, Βέλγιο... Ἀμερική... Οἱ «Χριστιανικές Πηγές» - οἶκος Cerf - ξεπέρασαν τούς 460 τόμους μέ ἐκλεκτά κείμενα Ἑλλήνων, Λατίνων, Σύρων Πατέρων. Πολλές ἀξιόλογες μελέτες γιά τή θεολογία, ἀνθρωπολογία... τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας... Ἐκθέσεις βυζαντινῶν εἰκόνων, λευκώματα, ἐπισκέψεις στό Ἅγιον Ὄρος,

* Σωκρ. Ε.Ι.6,13

Σινά, Μετέωρα, Πάτμο. Ἱδρύθηκαν Τμήματα Ὀρθοδόξου Θεολογίας σέ Θεολογικές Σχολές - Μόναχο, Καίμπριτς... Ὀρθόδοξοι θεολόγοι μιλοῦν σέ ξένα Πανεπιστήμια... εἰδικά συνέδρια... Περιοδικά τους - Panoramma, Παρίσι, Irenikon, Βέλγιο - βάζουν ἄρθρα ὀρθοδόξων... Μονές - Chevetogne, Βέλγιο, Bose, Ἰταλία - μελετοῦν Ὀρθόδοξη Παράδοση».

Στό σχίσιμο «τοῦ ἄρραφου χιτώνα τοῦ Χριστοῦ», ὅπου ἡ παπική ἡγεσία εὐθύνεται πιό πολύ, ἀμοιβαία ἄρση Ἀναθεμάτων, Διάλογος, συναντήσεις ὅλων τῶν μετά τό 1960 Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν μέ τούς ἀντίστοιχους Πάπες, δείχνουν ὅτι ἡ μέχρι τό 19ο αἰώνα δυτική στρατηγική μοιάζει νά ἔχει ἀνατραπεῖ. Ὁ πάπας δέν ἀπαιτεῖ, ὅπως παλιά νά τοῦ φιλήσουν οἱ Ὀρθόδοξοι τά πόδια, «αὐτός γονατίζει καί ἀσπάζεται τά πόδια τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἀπεσταλμένου Μητροπολίτη Χαλκηδόνος Μελίτωνος, ἀφήνοντας κατάπληκτους τούς παριστάμενους - Σίξτειο Παρεκκλήσιο, 14.3.1975. Σέ λειτουργία ἀπαγγέλλει τό «Πιστεύω» καί Ἑλληνικά χωρίς τό Filioque, καί σέ ἄλλη στόν Ἅγιο Πέτρο τό 2000, «*ζητεῖ συγγνώμη ἐνώπιον ὅλων γιά τά ἁμαρτήματα πού διέπραξε ἡ Ρωμαϊκή Ἐκκλησία διά μέσου τῶν αἰώνων*». Παπικοί ἐκπρόσωποι ἐκφράζουν στόν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο τή ντροπή τοῦ Βατικανοῦ γιά τή λατινική ἅλωση τῆς Πόλης - 1204 - καί λίγους μήνες μετά - 29,6, 2004, Πέτρου καί Παύλου - ὁ Πάπας τώρα ἐκφράζει στόν ἴδιο Πατριάρχη «τόν πόνο καί τήν θλίψη του γιά κεῖνο τό φοβερό γεγονός».

Ἀπό τό 1948 πού «ὁ μεγάλος πρωτοπόρος π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ», ἀναφέρθηκε στό «χρέος τῶν Ὀρθοδόξων νά βοηθήσουν τίς προσεγγίσεις» ἐνότητας πού ἄρχισε τό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν - ἄλλο ἀγκάθι γιά πολλούς - ἔχουν γίνει ὄχι λίγα, καί οὔτε λίγο σοβαρά βήματα. Λάθη δέκα καί πλέον αἰώνων δέ διορθώνονται οὔτε εὔκολα, οὔτε γρήγορα!

****

Μικρό ἀπάνθισμα ἀπό τό ἀνωτέρω βιβλίο τοῦ π. Ἠλία αὐτά. «Πρός ἔπαινον τοῦ Θεοῦ, πού δέν καθεύδει γιά τό δράμα τοῦ διχασμοῦ τῶν Χριστιανῶν, ἀλλά "ἕως ἄρτι ἐργάζεται"... Ὀφείλουμε νά γνωρίζουμε τά σημάδια τῶν καιρῶν.. καί νά βοηθοῦμε τούς ἀδελφούς μας ἑτεροδόξους... νά προχωρήσουν. Εἶναι χρέος μας», ἐπισημαίνει.

Κάποιοι ὀφείλουν νά καταλάβουν ὅτι, ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι μέ τό Χριστό πού, πλένει τά πόδια καί τοῦ προδότη του, συγχωρεῖ τόν ἀρνητή του, ἀπορρίπτοντας πιό μπροστά τό μαχαίρι του, καί ἀπαντάει «μέ ἕνα φιλί στό μέτωπό του στό Μέγα Ἱεροεξεταστή, πού τόν φυλάκισε καί θά ἔφτανε νά τόν κάψει» - Ντοστογιέφσκυ, «Ἀδελφοί Καραμαζώφ».

Ἀθ. Κοτταδάκης

Ὁ Θεόδωρος Δοῦρος ὡς συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ μας

Κοντεύει νά περάσει ἕνας μήνας ἀπό τήν ἐκδημία τοῦ ἀγαπητοῦ μας Θόδωρου Δούρου καί ἀκόμα δέν μποροῦμε νά πιστέψουμε ὅτι ἔφυγε γιά πάντα ἀπό κοντά μᾶς ἕνας σπάνιος ἄνθρωπος καί τόσον πολύτιμος συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ μας..

Ἦταν ἕνας σπάνιος ἄνθρωπος ὁ Θόδωρος. Ἀριστοῦχος μαθητής στά σχολεῖα τῆς Καλαμάτας. Σπούδασε μέ μεγάλες οἰκονομικές δυσκολίες. Ἔγινε πτυχιοῦχος τοῦ Παντείου Πανεπιστημίου καί στή συνέχεια ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργεῖο Ἐμπορίου.

Ποτέ δέν μᾶς μίλησε γιά τίς ὑπαλληλικές του ἐπιτυχίες. Τίς θεωροῦσε φυσικές. Τελευταία μάθαμε ὅτι πολλές φορές ἐκπροσώπησε τήν πατρίδα μας στίς Βρυξέλλες καί ὅτι ἦταν ὑποψήφιος νά γίνει γενικός διευθυντής τοῦ Ὑπουργείου του.

Ἐκτός ἀπό ἄριστος ὑπάλληλος ἦταν καί ἕνας ἀγωνιστής χριστιανός. Εἶχε ἀπόλυτη πίστη στόν Χριστό μας καί προσέφερε ὅλες τίς δυνάμεις του γιά τήν χριστιανική ἰδεολογία.

Ἦταν ἐκκλησιστικός Ἐπίτροπος στόν Ἱ. Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἀχαρνῶν. Πρίν ἀπό μερικά χρόνια ἐξέδωσε ὁ Ναός τό περιοδικό «ΑΝΑΒΑΘΜΟΙ». Ἔργο ἐξ ὁλοκλήρου δικό του ἦταν τό περιοδικό αὐτό. Ἀπό τήν σύνταξη

τῶν ἄρθρων μέχρι τήν κυκλοφορία του. Πουθενά ὅμως δέν ἔγραφε τό ὄνομά του. Ἔγραφε ὡς ὑπεύθυνους ἄλλα ὀνόματα, τά ὁποῖα ἦταν ἄσχετε μέ τό περιοδικό. Τέτοιος ἦταν ὁ Θόδωρος. Δέν ἤθελε νά προβάλλεται.

Ὅταν σταμάτησε ἡ ἔκδοση τῶν «ΑΝΑΒΑΘΜΩΝ», ἀσχολήθηκε μέ τόν «ΣΥΝΔΕΣΜΟ» καί ἔγινε ἕνας ἀπό τούς ἐπιφανεῖς συνεργάτες του. Στά ἄρθρα πού μᾶς ἔστελνε ἔγραφε μέ ψευδώνυμο. Ἔγραφε ὡς Θ.Ι.Δ. ὡς Γιάννης Τασούλας. ὡς Λ. Δίλης, ὡς Καλαματιανός καί ἄλλοτε ὡς Μεσσήνιος. Τά τελευταία 3 χρόνια ἐπιμελήθηκε τό ἐτήσιο ἡμερολόγιο πού κυκλοφορήσαμε καί πού τόσο ἄρεσε σέ ὅλους μας. Παρά τίς πιέσεις μας νά γράψει τό ὄνομά του ὡς ἐπιμελητῆ ἐκδόσεως τοῦ ἡμερολογίου, δέν δέχθηκε νά τό κάνει. Δέν χρειάζεται ἡ προβολή μᾶς ἔλεγε. Τό ἔργο τοῦ Θεοῦ νά κάνουμε! Καί αὐτό ἔκανε ὁ Θόδωρος, Τό ἔργο τοῦ Θεοῦ τόν ἐνδιέφερε καί γι' αὐτό ὅλα του τά ἄρθρα εἶναι γραμμένα μέ πολύ πίστη στόν Χριστό μας.

Ἡ ταπεινοφροσύνη τοῦ ἐντυπωσιάζει στήν σημερινή ἐποχή πού ζοῦμε, πού μερικοί, λεγόμενοι «πνευματικοί ἄνθρωποι», πέφτουν στόν πειρασμό νά θέλουν νά προβάλλονται μέ κάθε τρόπο, ἀποβλέποντας σέ ὑλικά ὀφέλη, εἴτε αὐτά εἶναι ματαιόδοξες τιμές εἴτε χρηματικές ἀπολαβές.

Ἐντυπωσιακή ἦταν καί ἡ συνέπεια στή συνεργασία μας. Φρόντιζε πάντα τά ἐπίκαιρα ἄρθρα του νά μᾶς ἔρχονται ἔγκαιρα. Τά συνηθισμένα ἄρθρα τοῦ τά ἑτοίμαζε ἀπό τήν προηγούμενη χρονιά γιά ὅλο τόν ἑπόμενο χρόνο, γιατί φοβόταν μήπως πεθάνει, ὅπως ἔλεγε, καί μᾶς λείψει ἡ συνεργασία του. Μᾶς εἶχε στείλει ἄρθρα γιά ὅλο τό 2014 καί ἔτσι θά μᾶς δοθεῖ ἡ εὐκαιρία νά τά χαροῦμε ὁλόκληρο τό χρόνο αὐτό.

Τήν μεγάλη προσφορά τοῦ ἀγαπητοῦ μας Θόδωρου Δούρου στό περιοδικό μας καί στή χριστιανική μας προσπάθεια, ταπεινά ὑποβάλλουμε στόν δικαιοκρίτη Θεό μας νά τήν συμπεριλάβει τήν ἡμέρα τῆς κρίσεως καί νά κατατάξει τήν ὡραία του ψυχή ἐκεῖ πού λαχταροῦσε νά εἶναι, κοντά στούς ἁγίους Του.

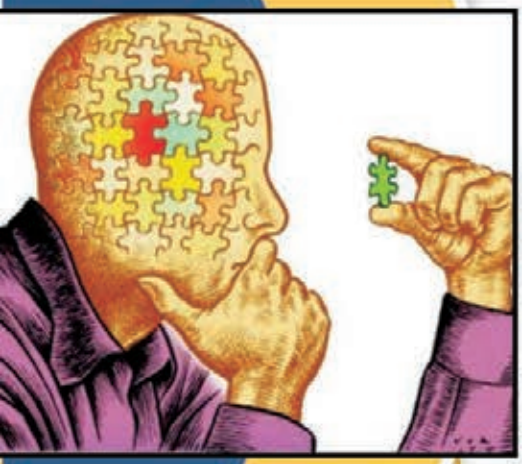
ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ἡ κ. Μαρία Λούβη Π. Φάληρο 50 €, εἰς μνήμην τοῦ ἀδελφοῦ της Τρύφωνα Κουταλίδη, μέ τήν συμπλήρωση 2 χρόνων ἀπό τήν ἐκδημία του.

Ἡ κ. Ἀδαμαντία Μιχαηλίδου, Ἀθήνα 50 €, εἰς μνήμην Ἀγγέλου καί Παρασκευῆς.

Ὁ κ. Σωκράτης Μαυριπλῆς, Θεσσαλονίκη 30 €, εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Ευτυχίας.

Γιά τήν κριτική

α. «Μή κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλά τήν δικαίαν κρίσιν κρίνετε».

(Μή κρίνετε ἐπιφανειακά, ἀλλά νά κρίνετε μέ τά σωστά κριτήρια).

Ἰωάν. ζ΄ 24

β. Ἀλίμονο στούς νομοθέτες πού θεσπίζουν πονηρούς νόμους. Αὐτοί ἐπίμονα γράφουν καί ξαναγράφουν ἄδικους νόμους. Ἀδικοῦν τούς φτωχούς, στεροῦν τό δίκαιο τῶν ἀδύνατων τοῦ λαοῦ μου, ὥστε νά γίνεται ἡ χήρα λεία τους καί τό ὀρφανό λάφυρό τους.

Ἠσ. ι΄ 1-2

γ. Δέν πρέπει νά κριτικάρουμε μεροληπτικά.

Μ. Βασίλειος, PG 31, 781B

δ. Οἱ περισσότεροι μέ τά δικά τους μέτρα κρίνουν καί τούς διπλανούς τους.

Γρηγόριος Θεολόγος, ΕΠΕ 10, 314

ε. Ὅταν ἡ σκέψη εἶναι ὑγιής καί δέν εἶναι προκατειλημμένη ἐξαιτίας κάποιου πάθους, τότε κάνουμε ἀμέσως ὀρθές κριτικές καί παίρνουμε διακριτικές ἀποφάσεις.

Ἰ. Χρυσόστομος, ΕΠΕ 16B,256

στ. Ὅποιος κρίνει μέ σπλαχνικότητα καί ἐπιείκεια τά ἁμαρτήματα τῶν ἄλλων, ἀποταμιεύει μέ τήν κρίση του αὐτή μεγάλη γιά τόν ἑαυτό του συγγνώμη.

Ἰ. Χρυσόστομος, ΕΠΕ 10, 70

ζ. Οἱ ἄνθρωποι κρίνουν τά πράγματα ἀνάλογα μέ τό περιεχόμενο πού ἔχουν μέσα τους. Ἄν δέν ἔχουν πνευματικό περιεχόμενο, βγάζουν λάθος συμπεράσματα καί ἀδικοῦν τούς ἄλλους.

Παϊσίου Λόγοι Γ΄ σ. 32

η. Κάνε κριτική στούς παρόντες. Μήν ἀγαπᾶς τά ψιθυρίσματα.

Βίας ὁ Πριηνέας

θ. Τό νά βρίσκει καί νά λέει κανείς τά σφάλματα τῶν ἄλλων, εἶναι ἴσως εὔκολο καί δυνατό στόν καθένα. Τό νά ὑποδείξει ὅμως τή σωστή σέ κάθε περίπτωση λύση, τοῦτο εἶναι ἔργο μόνο σοφοῦ συμβούλου.

Δημοσθένης

ι. Κάθε ἄνθρωπος κρίνει σωστά ἐκεῖνα πού γνωρίζει καλά καί γι' αὐτό εἶναι πραγματικά καλός κριτής. Κατά συνέπεια γιά κάθε θέμα καλός κριτής εἶναι ἐκεῖνος πού ἔχει ἐκπαιδευθεῖ εἰδικά πάνω σ' αὐτό.

Ἀριστοτέλης, Ἠθικά Νικομάχεια 1094B, 25

Ἐπιμέλεια:
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ια. Ὁ καλός κριτικός πρέπει ὄχι ἀπό τά παραλειπόμενα νά κρίνει τούς συγγραφεῖς, ἀλλά ἀπό τά γραφόμενα.

Πολύβιος

ιβ. Ὁ Θεόφραστος ἀναφέρει ὅτι δέν πρέπει κάποιος νά ἀγαπάει τούς ἄλλους καί κατόπιν νά τούς κρίνει, ἀλλά ἀφοῦ τούς κρίνει, νά τούς ἀγαπήσει, ἐνῶ γιά τούς ἀδελφούς πρέπει νά ἰσχύει τό ἀντίθετο.

Ἀνθολόγιο Στοβαίου

ιγ. Στήν κριτική ἡ μόνη ἄμυνα εἶναι ἡ ἀφάνεια.

Ἄντισον (1672-1719)

ιδ. Λίγοι ἄνθρωποι εἶναι τόσο ἔξυπνοι, ὥστε νά προτιμοῦν τήν ὠφέλιμη κριτική ἀπό τήν βλαβερή κολακεία.

Λαροσφουκό

ιε. Προτιμῶς νά μοῦ κρίνουν τά ἔργα μου αὐστηρά παρά νά περνοῦν ἀπαρατήρητα. Τό μεγαλύτερο κακό γιά ἕνα συγγραφέα εἶναι νά σωπαίνουν γιά τό ἔργο του.

Τζόνσον Σαμουήλ, Ἄγγλος συγγραφέας

ισι. Ὅταν μπορῶ νά κρίνω ἕνα βιβλίο, ὁ συγγραφέας του ἔχει νά διδαχθεῖ ἀπό μένα πολλά.

Γκαῖτε

ιζ. Ἄφησε τούς κριτικούς νά φλυαροῦν. Ἡ φλυαρία δέν μπορεῖ νά τούς κάνει ἀθάνατους, οὔτε καί μπορεῖ νά ἀφαιρέσει τήν ἀθανασία ἀπό τούς ἐκλεκτούς τοῦ Ἀπόλλωνα.

Μπετόβεν

ιη. Πιστεύουμε ἀκράδαντα ὅτι γιά τή δίκαιη κρίση ἑνός πράγματος, εἶναι χρήσιμο, ἄν ὄχι οὐσιῶδες, νά γίνει μνεία τῶν καλῶν του ἰδιοτήτων πρῶτα.

Τόμας Καρλάιλ

ιθ. Εὐγενής κριτική εἶναι ἐκείνη ὅπου ὁ κριτικός δέν κρίνει σάν ἀνταγωνιστής.

Βενιαμίν Ντισραέλι

κ. Ἡ κριτική εἶναι φυσικό χάρισμα, εἶναι διαίσθηση, ζήτημα τακτ καί αἰσθηματικότητας. Δέν διδάσκεται οὔτε κάνει ἐπαγγελματική ἐπίδειξη. Εἶναι τέχνη.

Φρεντερίκ Ἀμιέλ, Ἑλβετός συγγραφέας.

κα. Ἡ εὐχαρίστηση νά κριτικάρεις ἐμποδίζει νά ἀπολαμβάνεις τό ὡραῖο.

Λαμπρυγιέρ

κβ. Καλός κριτικός εἶναι ἐκεῖνος πού ἀφηγεῖται τίς περιπέτειες τοῦ μυαλοῦ του ἀνάμεσα στά ἀριστουργήματα.

Φράνς Ἀνατόλ

κγ. Ἕνα βαθύ ποτάμι δέν ταράζεται, ὅταν τοῦ πετάξεις μία πέτρα. Ἀλλά ὅταν ἕνας ἄνθρωπος ἀναστατώνεται καί πληγώνεται, ὅταν τοῦ ἀσκοῦν κριτική ἤ τοῦ κάνουν ὑποδείξεις, σημαίνει ὅτι δέν εἶναι ποταμός, ἀλλά λίμνη ρηχή.

Λέων Τολστόι

τοῦ Τύπου Ἐρεθίσματα

«Μαύρη τρύπα ἑκατομμυρίων εὐρώ στά ταμεῖα τοῦ ΟΚΑΝΑ» (ΕΣΤΙΑ 18-12-13)

Ἀποδημητικά πτηνά ἔχουν γίνει τά εὐρώ καί μεταναστεύουν κατά ἑκατομμύρια ἀπό τά ταμεῖα τοῦ Δημοσίου, ΔΕΚΟ, διαφόρων ὀργανισμῶν πρός Ἑλβετία, Γερμανία, Βέλγιο, Ἀγγλία, Η.Π.Α., Συγκαπούρη!

«Ὑποβρύχια στόν ἀφρό, ἐργαζόμενοι στόν πάτο» (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 19-12-13)

«Ν.Δ, ΠΑΣΟΚ καί ΔΗΜΑΡ εἶπαν ὄχι στήν Ἐξεταστική». Ἡ σκοπιμότητα προέχει, ἡ ἀλήθεια, ἡ δικαιοσύνη, τό ἐθνικό συμφέρον παραμερίζονται!

«Ὁ ραγιαδισμός δέν μᾶς ταιριάζει» *Μητροπολίτης Πάφου Γεώργιος* (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ 19-12-13)

Τό ἔχουμε ἀποδείξει στήν μακραίωνη ἱστορία μας. Καλούμεθα καί τώρα νά τόν ἀποτινάξουμε. Ὑπάρχουν εἰρηνικά μέσα. Προηγούμενο καί προϋπόθεση ἡ πνευματική μας ἀναβάθμιση.

«Τοκογλυφικά "καπέλα" στήν ἐκπρόθεσμη ἐξόφληση τῶν φόρων» (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ 20-12-13).

Γιά τίς μακροχρόνιες καθυστερήσεις τοῦ Δημοσίου στήν ἐκπλήρωση οἰκονομικῶν του ὑποχρεώσεων πρός τούς πολίτες κανένα "καπέλο"!

«Οἰκουμενικός Πατριάρχης: Στηρίξατε τήν οἰκογενειακήν, πατερικήν καί Ἐκκλησιαστικήν Ὀρθόδοξον Παράδοσιν» (ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ 20-12-13).

Ἔτσι στηρίζουμε ἀποτελεσματικά ἄτομο, οἰκογένεια, Ἔθνος.

«Χρονιά ἀνάκαμψης τό 2014» (ΕΘΝΟΣ 21-12-13).

Γιά τήν Εὐρώπη ἤ γιά τήν Ἑλλάδα; Γιά τήν βόρεια Εὐρώπη μπορεῖ. Γιά τήν Ἑλλάδα ἀμφιβάλλουμε. Τόν πρῶτο ἤ δεύτερο μῆνα τοῦ 2014 οἱ συνήθως ψέματα ὑποσχόμενοι θά βλέπουν τό 2015 ὡς χρονιά ἀνάκαμψης τῆς οἰκονομίας!

«2,5 δισ. εὐρώ τό κόστος ἑνός νόμου πού δέν ψηφίστηκε» (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 22-12-13).

Γιατί δέν ψηφίστηκε; Δέν συμφέρει κομματικούς πελάτες; Γιά τά μέτρα ἐναντίον τοῦ λαοῦ οἱ νόμοι ψηφίζονται μέ τήν διαδικασία τοῦ κατεπείγοντος!

«Στρατηγική τοῦ Βερολίνου παραμένει τό "ὅ,τι εἶναι καλό γιά τή Γερμανία εἶναι καλό γιά τήν ὑπόλοιπη Εὐρώπη"» (ΒΗΜΑ 22-12-13).

Τό θαῦμα συνετελέσθη! Ἀντιθέσεις συμφερόντων δέν ὑπάρχουν. Μή μιλᾶτε, μήν ἀντιδρᾶτε, ὅ,τι κάνουμε, γιά τό καλό σας τό κάνουμε, Εὐρωπαῖοι!

«Τά 230 ἑκατ. εὐρώ δάνεια τοῦ Μεγάρου Μουσικῆς φορτώνεται τό Δημόσιο» (ΤΟ ΠΑΡΟΝ 22-12-13)

Δηλαδή ἐμεῖς οἱ φορολογούμενοι. Θά μᾶς ρίξουν καί τά δάνεια τῶν πολιτικῶν κομμάτων ἀπό τράπεζες;

«Νέες συστάσεις ἀντί γιά μέτρα κατά τῆς αἰθαλομίχλης. Σβῆστε τά τζάκια ἀλλά καί περιορίστε τίς μετακινήσεις οἱ προτροπές» (ΤΑ ΝΕΑ 23-12-13).

Καί ξεπαγιάστε, πεθάνετε ἀπό τό κρύο ἄν δέν πεθάνετε ἀπό ἀσιτία!

«Ψαράς δώρισε μισό τόνο λαβράκια σέ 120 οἰκογένειες στήν Κατερίνη» (ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 24-12-13).

Ἡ ἀνθρωπιά δέν ἐξέλειπε. Ἡ ἀγάπη ἐκδηλώνεται ἀτομικά καί συλλογικά, φανερά καί μυστικά.

«Κλονίζεται συθέμελα» (Ἄλφα ΕΝΑ 28-12-13)

«Ἡ κυβέρνηση Ἐρντογάν». Ἡ Τουρκία ὅμως εἶναι στέρεη καί ὅλο δυναμώνει.

Μ. ΠΟΛΙΤΗΣ

«Ο ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ»

Ἡ γνωστή αὐτή κωμωδία τοῦ κορυφαίου Γάλλου κωμωδιογράφου Μολιέρου (1622-1673), πού ἔχει ἐμπνεύσει τόν «Ἐξηνταβελώνη» τοῦ Κωνσταντίνου Οἰκονόμου καί τόν «Φιλάργυρο» τῆς Ζακυνθίας Ἐλισάβετ Μουτζᾶ-Μαρτινέγκου, παίζεται στό ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ σέ σκηνοθεσία Γιάννη Μπέζου.

Τό πάθος τῆς φιλαργυρίας πού ἔχει αἰχμαλωτίσει τόν Ἀρπαγκόν τόν κάνει κωμικοτραγικό πρόσωπο. Τούς θησαυρούς πού συγκεντρώνει δέν τούς χρησιμοποιεῖ γιά καλοπέραση, γιά ἀνέσεις γιά τόν ἑαυτό του καί τά παιδιά του. Ὁ πλουτισμός ἔχει γίνει αὐτοσκοπός τῆς ζωῆς του. Τόν ἐπιδιώκει μέ περιορισμό τῶν δαπανῶν μέχρι τσιγγουνιᾶς καί μέ ἀπόκτηση περισσότερου πλούτου. Ἡ φιλαργυρία ἐκδηλώνεται καί ὡς πλεονεξία. Καί ἐπειδή τό ἀνικανοποίητο τῆς ψυχῆς παραμένει, ἐξελίσσεται σέ ἀπληστία. Χαρακτηριστική ἡ ἀντίδρασή του ὅταν χάνει προσωρινά τήν κασέλλα μέ τόν θησαυρό του καί ὅταν τήν ξαναβρίσκει.

Ἡ φιλαργυρία τοῦ Ἀρπαγκόν ἐκδηλώνεται μέ τίς ἐνέργειές του καί τούς λόγους του. Στόν Ἀστυνόμο δηλώνει ὅτι τά χρήματά του εἶναι ἡ ζωή του. Οἱ ὁδηγίες πού δίνει στό προσωπικό τοῦ σπιτιοῦ, στά παιδιά του, στόν μάγειρο καί στόν ἀμαξᾶ ἀποσκοποῦν στήν ἐλαχιστοποίηση δαπανῶν, στήν ἐξοικονόμηση χρημάτων. Γιά τήν φιλαργυρία του μιλοῦν καί πρόσωπα πού τόν γνωρίζουν, ἡ προξενήτρια Εὐφροσύνη καί ὁ ὑπηρέτης του.

Τό πάθος του ἔχει γίνει τό δεσμωτήριό του. Φοβᾶται μή χάσει τόν θησαυρό του, γίνεται καχύποπτος, ἀπομονώνεται. Δυσκολεύει ὄχι μόνον τήν δική του ζωή, ἀλλά καί τῶν παιδιῶν του καί τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ. Σχεδιάζει νά παντρέψει τήν κόρη του Λίζα μέ εὔπορο ἡλικιωμένο, τόν Ἀνσέλμη, πατέρα τοῦ ἀγαπημένου της Βαλέριου, γιά νά μή δώσει προίκα.

Ἐλπίζοντας νά αὐξήσει τό ἔχει του ἐπιδιώκει νά νυμφευτεῖ τήν Μαριάννα, τήν νέα πού ἀγαπᾶ ὁ γιός του Κλεάνθης. Ἡ προξενήτρα Εὐφροσύνη ἐκμεταλλεύεται τήν ἀδυναμία του λέγοντάς του φανταστικά πράγματα γιά τήν νύφη καί τήν προίκα της. Ὁ Ἀρπαγκόν γελοιοποιεῖται ἀπό τήν φιλαργυρία του, τήν εὐπιστία του καί λόγω τῆς ἐπιθυμίας του νά νυμφευτεῖ μιά πολύ νέα κοπέλα. Ἡ ὑπόθεση αὐτή τόν φέρνει σέ σύγκρουση μέ τόν γιό του.

Μεγενθύνοντας τίς διαστάσεις του, ὁ συγγραφέας προσφέρει τό πάθος τῆς φιλαργυρίας στή μελέτη μας. Ἀπό τότε πού βγήκαμε ἀπό τόν Παράδεισο ἀντί νά ἀγωνιζόμαστε γιά τήν ἀνάκτηση τοῦ εἶναι, ἐκδαπανόμαστε στήν ἐπέκταση τοῦ ἔχειν.

ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

Ἀπ' ὅσα μᾶς γράφουν

Ὁ Ἀρχιμ. π. Χρύσανθος Μαχαιριώτης, ἀπό τό Ξυλόκαστρο, μᾶς γράφει:

«Εὐχαριστῶ θερμά γιά τό πολύ ὡραῖο ἡμερολόγιο τοῦ ἔτους 2014. Εἶναι πολύ οἰκοδομητικό, καθώς καί τό περιοδικό «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ», πού ἐκδίδετε κάθε μήνα καί ὅταν τό λαμβάνουμε τό διαβάζουμε μέ πολύ χαρά. Μυρίζει ΧΡΙΣΤΟ καί ΕΛΛΑΔΑ. Αὐτά μᾶς χρειάζονται, ἰδίως τώρα πού καταρρέουν οἱ πνευματικές καί ἠθικές ἀξίες, μέ τήν παγκοσμιοποίηση. Νά κρατήσουμε τίς παραδόσεις μας σάν Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί.... Εἴμαστε στό πλευρό σας ἐν προσευχῇ».

Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιά τά καλά σας λόγια. Ἰδιαίτερα μᾶς συγκινεῖ τό γεγονός ὅτι προσεύχεσθε καί γιά μᾶς. Ἡ προσευχή πρός τόν Χριστό μας, μᾶς ἑνώνει ὅλους στόν κοινό ἀγώνα.

Ὁ Ἀρχιμ. π. Ἀνάργυρος Ἀφθονίδης, ἀπό τήν Θεσσαλονίκη, μᾶς γράφει: *«Τί καταστρέφει τήν Κοινωνία: Ὁ πλοῦτος χωρίς μόχθο. Ἡ πολιτική χωρίς ἀρχές. Ἡ Ἐπιστήμη χωρίς ἀνθρωπιά. Ἡ ἀπόλαυση χωρίς συναίσθημα. Ἡ Παιδεία χωρίς ἦθος. Τό Ἐμπόριο χωρίς ἐντιμότητα καί ἡ Λατρεία χωρίς προσωπικές θυσίες».*

Ἡ Ἀδελφή Κατερίνα, Μοναχή ἀπό τό Ἱ. Ἡσυχαστήριο «Ἁγία Φωτεινή ἡ Σαμαρείτης» τοῦ Ἡρακλείου Κρήτης, μᾶς γράφει:

«Εὐχαριστῶ θερμότατα γιά τό Ἡμερολόγιο 2014. Εὐωδία Ὀρθοδοξίας καί Ἑλληνισμοῦ τά ἀμετάκλητα στοιχεῖα τῆς ἱερῆς μας ταυτότητας, πού βάλθηκαν οἱ δυστυχεῖς "ἐρεβομανεῖς" νά μεταλλάξουν. Ἀλλά ζῇ Κύριος ὁ Θεός: «Στῶμεν καλῶς...».

Εὐλογημένος ὁ νέος χρόνος – εὐλογημένοι καί οἱ κόποι σας.

Οἱ κ. Μανόλης & ἡ κ. Μαρία Δρεττάκη, (Καθηγητής Πανεπιστημίου καί πρ.Ὑπουργός Οἰκονομικῶν), μαζί μέ τίς εὐχές τους μᾶς ἔστειλαν ἕνα θαυμάσιο CD μέ τίς «ΩΔΕΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΘΕΟΤΟΚΟ» σέ ποίηση καί μέλος τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, τίς ὁποῖες ἀποδίδει ἡ Χορωδία τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κρήτης, μέ τή συνοδεία παραδοσιακῶν ὀργάνων τῆς Βυζαντινῆς Ὀρχήστρας Κρήτης ὑπό τήν ἐπιμέλεια καί διεύθυνση τοῦ Ἀνδρέα Α. Γιακουμάκη.

Εὐχαριστοῦμε γιά τό ὡραῖο δῶρο σας καί ἀντευχόμαστε, ὁ Κύριός μας νά σᾶς χαρίζει ὑγεία καί κάθε εὐλογία στά ἔργα σας.

Μπορεῖτε νά δεῖτε τόν «ΣΥΝΔΕΣΜΟ»καί ὅλη τή δραστηριότητα τῆς «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ» στή διεύθυνση τοῦ internet:

www.xristegi.gr

Ἐπικοινωνήσετε μαζί μας μέ e-mail στή διεύθυνση:

info@xristegi.gr

Μέ τόν φακό τοῦ Συνδέσμου

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ
ΤΗΣ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΜΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΑΣ
ΤΗΣ ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Μηνιαῖο περιοδικό
Ἑλληνορθόδοξης Μαρτυρίας
Ἰδιοκτήτης: Χριστιανική Στέγη
Καλαμάτας
Ἐκδότης-Διευθυντής: Παν. Ἰ. Μέντης
Βασ. Γεωργίου Α΄ 5 - 241 00 Καλαμάτα
Τηλ. 2721 023176-FAX: 2721 026478
Συνδρομή προαιρετική
Ἀριθμ. Λογαρ. Ἐθνικῆς Τραπ. 220/480206-34
Ἐκτύπωσις-Βιβλιοδεσία «Μέλισσα»
Τηλ. 2397 023313 Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφεία
Κ.Κ. ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
Αριθμός Άδειας
020020

PRESS POST X+7 PRESS POST

ΕΛΤΑ Hellenic Post